

NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 7 maart 2024 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stemerding, burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer mr. drs. C. Bremmer, mevrouw R.E. de Bruin-Van Alphen, de heren A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk en G. van den Ende, mevrouw C.L. Ilić, mevrouw P.T.M. Korte-kaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt, de heren P. 't Lam, B. Lavrijsen en E.M.L.H. Maassen, mevrouw K.S. van Meenen, mevrouw E. Mieremet, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren A.L.R. Posthuma en B.W. Reinke, mevrouw J.C. Schroot, mevrouw H.M. van der Wende, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer C.J. van der Elst en de heer H.G. Schokker.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Ik open hierbij de vergadering van de gemeenteraad van 7 maart 2024. Ik heb geen berichten van verhindering ontvangen.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De **voorzitter:** De spreektijden zijn 18 minuten per fractie en 34 minuten voor het college. Laten we hopen dat we de vergadering voor middernacht gaan afronden.

2. Beëdiging burgercommissielid

De **voorzitter:** Wij verwelkomen vandaag een nieuw burgercommissielid, de heer Peter van der Meer voor de fractie van Voorschoten Lokaal. Ik zal hem nu beëdigen. Meneer Van der Meer, ik vraag u om naar voren te komen. Ik lees de eed voor.

De heer Van der Meer legt de eed af.

De **voorzitter:** Van harte gefeliciteerd!

(Applaus)

De **voorzitter:** U krijgt een mooie bos bloemen. In welke commissie gaat u plaatsnemen?

De heer **Van der Meer** (Voorschoten Lokaal): Burger en Bestuur.

De **voorzitter:** Dat is de leukste commissie die er is, toch? Welkom als burgercommissielid. Heel veel succes maar vooral ook heel veel plezier. Geniet ervan!

De heer **Van der Meer** (Voorschoten Lokaal): Dat ga ik doen. Dank u wel.

3. Vaststellen raadsnotulen van 1 februari 2024

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

4.1. Brieven van instellingen of burgers;

4.2. Informatiebrieven van het college van B en W

4.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Er zijn verschillende zienswijzen ingediend over Starrenburg III. Ik wil vragen of de mensen erover geïnformeerd zijn dat het nog enige tijd duurt voordat er een reactie komt en of het college dat wil aangeven in een brief.

De **voorzitter**: Ik hoor van de wethouder dat we dat zo gaan doen. We gaan de mensen informeren als de reactie wat langer duurt.

Mevrouw **Schroot** (D66): Dank u wel.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Met betrekking tot brief 2416 van een inwoner over afvalinzameling willen wij graag de aandacht van het college vragen voor de blijvende communicatie op het gebied van de afvalinzameling, want deze brief is niet voor niks verstuurd. Wellicht is het ook handig om de kwartaalgegevens van de afvalinzameling, het niet meer scheiden, kenbaar te maken aan de inwoners en de raad.

De **voorzitter**: Deze suggestie, waarmee blijvende aandacht wordt gevraagd voor de afvalinzameling, wordt doorgegeven aan het college.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Er werd zojuist iets gezegd over Starrenburg III. Al eerder is ons toegezegd om de verwerking van de zienswijzen naar de raad te sturen. Daar wil ik nog even aan helpen herinneren.

De **voorzitter**: Ook dit wordt doorgegeven aan het college.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoe-ning.

5. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: Er zijn geen aanmeldingen.

6. Hamerstukken:

6.1. Beleidsnota windenergie, buurtaccu's en middenspanningsruimtes (raadsregistratienummer Z/24/082758/380656)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. De VVD wenst geacht te worden hiertegen te hebben gestemd. We begrijpen het punt van de buurtaccu's. We hebben enig probleem met de onduidelijkheid in het beleidsstuk. Aan de ene kant wordt gezegd dat windmolens bijna niet mogelijk zijn, maar alle inwoners worden wel uitgenodigd om een aanvraag te doen voor een windmolen. Wij vinden niet dat wij hier als fractie zijn om beleidsstukken inhoudelijk te amenderen. Daarom stemmen wij tegen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. De aanleiding voor deze notitie was eigenlijk de discussie die is ontstaan over de windturbines in de Dobbewijk. Deze nota geeft heel veel duidelijkheid over windturbines en andere zaken in het buitengebied, ook in woongebieden in de bebouwde kom, maar zij geeft juist geen antwoord op het punt van windturbines in de Dobbewijk. Dat vinden wij heel betreurenswaardig, want dat was juist de aanleiding voor de nota. Omdat de nota echter wel goede kaders geeft voor het buitengebied en woongebieden binnen de bebouwde kom, stemmen we toch voor.

Het voorstel wordt aangenomen met 17 tegen 4 stemmen, waarbij de fractie van de VVD ertegen heeft gestemd.

6.2. Startnotitie Ontwikkelvisie van bedrijventerreinen (raadsregistratienummer Z/24/083198/382615)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. De CDA-fractie betreurt het dat het onderwerp veiligheid niet wordt meegenomen in de Ontwikkelvisie. Dat willen we meegeven. We stemmen wel voor.

Het voorstel wordt aangenomen met algemene stemmen.

6.3. Zienswijze ontwerpbegroting schooljaar 2024 Stichting VOS (raadsregistratienummer Z/24/082542/381060)

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

7. BESPREEKPUNTEN

8. Integraal Waterketenprogramma 2024-2028 (raadsregistratienummer Z/23/081428/377155)

De **voorzitter**: Met het Integraal Waterketenprogramma legt de gemeente Voorschoten de ambitie, de doelen, de maatregelen en het financiële kader voor het stedelijk waterbeheer vast. De raad wordt gevraagd om het programma nu vast te stellen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Het Integraal Waterketenplan is een groot omvangrijk plan. In de basis staat de VVD positief tegenover dit plan. We steunen uiteraard het uitgangspunt van samenwerking en een integrale aanpak. Ik denk ook dat er een aantal goede maatregelen in staan die nodig zijn om te zorgen voor schoon water en droge voeten. Maar er zijn ook een aantal zorgen, die zich voornamelijk richten op twee punten: de informatieachterstand en het behalen of, beter gezegd, het niet behalen van het onderhouds- en vervangingstempo van onder andere het riool. In de maatregelenmodule wordt gesteld dat er wordt gewerkt aan het inventariseren en prioriteren om zo te komen tot een robuust rioolsysteem. Maar verderop staat dat bijvoorbeeld de vaste gegevens en de status van de inspectie van de drainageleidingen ontbreken. Dat baart ons nogal zorgen, allereerst omdat actualiteit en volledigheid van deze data noodzakelijk zijn om de juiste afwegingen te kunnen maken en de juiste maatregelen te kunnen treffen, maar ook omdat ons als raad enige tijd geleden uitgelegd is dat die informatieachterstand zou zijn ingelopen maar dit nu dus niet zo blijkt te zijn. De vraag is dus allereerst wat er eigenlijk nog geprioriteerd en geïnventariseerd moet worden en wanneer die achterstand volgens het college echt is weggewerkt.

Ik zei al dat de tweede zorg is dat Voorschoten al jaren niet het beoogde onderhouds- en vervangingsniveau van het riool behaalt. De redenen die worden gegeven, vind ik niet zo sterk. De wethouderswisseling is inmiddels vier jaar geleden. En wat het personeelstekort betreft: ja, er is nu krapte op de arbeidsmarkt, maar dit is een probleem waarmee Voorschoten misschien al tien of vijftien jaar te maken heeft. Ik ben al zes jaar raadslid. Dat is niet tien of vijftien jaar, maar zolang ik me kan herinneren, krijgen wij altijd rapportages waaruit blijkt dat die vervangingstempo's niet behaald worden. Onze buurgemeenten behalen die tempo's blijkbaar wel. Zou het dus niet een idee zijn om bij gemeenten zoals Leiden, Wassenaar of Zoeterwoude gewoon eens te polsen of zij dingen anders doen dan wij en of er best practices te halen zijn?

Een in het oog springende maatregel is de centrale persleiding. Daar gaat een grote investering mee gepaard. Ik geloof dat het belangrijk is om die maatregel te nemen. De maatregel is zo groot en zo omvangrijk dat die enorme financiële en bestuurlijke risico's met zich meebrengt, ook met de flankerende maatregelen die nog genomen moeten worden. Ik zou de vinger daarom graag aan de pols willen houden. Volgens mij willen we dat als raad allemaal. We willen daarom een aantal rapportages van het college krijgen, een beetje in lijn met het ooit uit de evaluatie van de Traverse gekomen advies, zodat we standaard worden gerapporteerd en bijgepraat over de stand van zaken: waar staan we nou, zijn er onverwachte risico's opgetreden, is er vertraging in de planning van de werkzaamheden, moeten we misschien versnellen of juist even gas terugnemen? Dan hebben we als raad en als college veel beter grip op dit grote project. Zo worden we tussentijds geregeld geïnformeerd in de geest van de zogenaamde grote projecten. Daarom dien ik mede namens GroenLinks, het CDA en Voorschoten Lokaal motie 318 in. De motie luidt:

"Motie 318.

*De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 7 maart 2024, gehoord de be-
raadslaging,*

constaterende dat:

- a. de gemeente Voorschoten in het IWKp 2024-2028 voorstelt om een centrale persleiding voor afvalwater aan te leggen als maatregel om te komen tot een toekomstbestendige hoofdstructuur van de riolering;
- b. in het rapport *Integrale Rioolberekening Voorschoten en Leiden (Tauw, 23 december 2020)* drie aanbevelingen worden gedaan om de beperkingen van het rioolsysteem te verminderen, waarvan een persleiding naar de AWZI Leiden Zuid-West er één is;
- c. dit rapport tevens aangeeft dat de aanbevolen maatregelen in isolatie niet tot het gewenste terugbrengen van de overstortingen leiden, maar dat combinatie en optimalisatie van de maatregelen nodig zijn om tot een wenselijke situatie te komen;
- d. het Hoogheemraadschap van Rijnland in het voorjaar van 2024 een regionale optimalisatiestudie zal uitvoeren;

overwegende dat:

- e. de uitkomsten van de regionale optimalisatiestudie medebepalend zijn voor de juiste combinatie van maatregelen en het gewenste tempo van de realisatie hiervan;
- f. uit berekeningen blijkt dat Voorschoten momenteel maximaal 1.444 m³/h bij de zuivering AWZI Leiden Zuid-West mag aanleveren;
- g. het Hoogheemraadschap een afnameverplichting heeft;
- h. al het afvalwater uit het hoogste rioleringsgebied dat niet verwerkt kan worden, via een nog te realiseren overstort geloosd zal worden op de Korte Vliet en niet meer in het Voorschotense binnenwater terecht zal komen;
- i. het op korte termijn transporteren van meer water naar de zinker bij de Korte Vliet geen enkel effect sorteert zolang Voorschoten dat bijkomend afvalwater niet kan aanbieden aan de AWZI Leiden Zuid-West;
- j. de aanleg van de centrale persleiding weliswaar een goede maatregel is op de lange termijn, maar dat de effectiviteit ervan op korte termijn afhankelijk is van het integrale plan en flankerende uitvoering bij het Hoogheemraadschap van Rijnland;
- k. bij vertraging of uitblijven van flankerende maatregelen het wenselijk zou kunnen zijn om de werkzaamheden aan het Voorschotens riool op middellange termijn te herprioriteren;
- l. geplande werkzaamheden (projecten Oranjeboomstraat/Molenlaan/Raadhuislaan en Adegeest fase 1) reeds een wissel trekken op de uitvoerende capaciteit op korte termijn;
- m. het Hoogheemraadschap de verantwoordelijkheid heeft voor de waterkwaliteit;
- n. de uitvoering van het IWKp enorme (financiële) omvang heeft, grote politieke relevante, aanmerkelijke risico's met zich meebrengt en in organisatorisch opzicht een complex bestuursproces en uitvoeringsproces betreft;

verzoekt het college:

1. om de raad, wanneer de projecten Oranjeboomstraat/Molenlaan/Raadhuislaan en Adegeest fase 1 in een afrondende fase zijn, een geactualiseerde planning voor te leggen, waarbij op basis van de uitkomsten van de regionale optimalisatiestudie en de actuele planning van het Hoogheemraadschap van Rijnland wordt gewogen of de in het IWKp vastgestelde investeringsplanning voor de centrale persleiding nog optimaal is;
2. het Hoogheemraadschap te verzoeken de waterkwaliteit voor en na de realisatie van een overstort te monitoren, de gegevens beschikbaar te stellen aan de gemeente en voldoende capaciteit te realiseren in de AWZI om aan de afnameverplichting te voldoen;
3. dit project te behandelen als Groot Project en daarop de Procedure Regeling Grote Projecten zoals aangegeven op pagina's 5 en 6 uit Deel 1 (aanbiedingsbrief) van het rapport *Onderzoek Budgetoverschrijdingen Verkeerstraverse Voorschoten, Rekenkamercommissie Voorschoten van 25 november 2009, van toepassing te verklaren,*

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Het Integraal Waterketenplan is belangrijk. Het gaat om onze rioleringen. Die hebben invloed op de waterkwaliteit in de sloten in ons dorp en hebben ook een relatie met het grondwaterpeil en daarmee ook met de ervaren wateroverlast. In een aantal wijken in Voorschoten ervaren inwoners de directe gevolgen van de achterstand die we hebben:

langs de Leidseweg-Noord, in de Krimwijk, in de Vlietwijk en op andere plekken. Uit de klimaatstresstesten die we al eerder in de raad hebben gezien, bleek dit in theorie, maar onze inwoners ervaren dit in de praktijk. Hun kelders staan onder water; tuinen en poorten blijven vol staan na een flinke regenbui. Het is een feit dat we achterlopen in onderhoud en dat we op een breed scala van punten niet op orde zijn wat metingen en inzicht betreft: de waterstaatkundige werken en het grondwaterpeil. Zoals de heer Lavrijsen al aanhaalde, hebben we in de commissie onze zorgen hierover uitgesproken. We zien de grip graag terug. De wethouder heeft ons in de commissie gemeld dat hierin verbetering te verwachten is. Dat horen we graag nogmaals.

Het grote probleem betreft de overstorten, die eerder al even aan bod kwamen. Wist u dat de waterkwaliteit na een overstort niet voor korte tijd slecht is? Op het moment dat de overstort gebruikt wordt, komt rioolwater direct in de sloten in het dorp. Dat betekent dat er niet alleen op dat moment vies water is, maar dat er echt een aantal dagen zuurstofloos water is. Dat is funest voor het waterleven en de biodiversiteit. Zo kun je nooit een gezonde balans in het water opbouwen of ambities hebben op het punt van waterkwaliteit, zolang je blijft overstorten. Wij benadrukken als GroenLinks dus dat het doel moet zijn om het Voorschotense afvalwater, ál het afvalwater, naar de zuivering te krijgen. Die zuivering moet voldoende capaciteit hebben. Dat ligt bij het Hoogheemraadschap van Rijnland. De overstort op de Vliet is slechts een tijdelijke verbetering, maar het rioolwater komt dan in ieder geval niet meer midden in ons dorp terecht. De uitvoering van die overstort ligt bij Rijnland. In het Integraal Waterketenplan zien we dat op alle genoemde punten verbetering verwacht kan worden, mits er samengewerkt wordt. Dit zien we dus graag uitgevoerd, zoals afgesproken in dit plan. Het is dan ook een mooi plan, maar het hangt wel af van die samenwerking van de gemeenten en het hoogheemraadschap. In het verleden hebben we gezien dat in de uitvoering hiervan een flinke vertraging is opgetreden. Die overstort is bijvoorbeeld al in 2022 beloofd. We hopen daarom dat het nu beter wordt, maar we willen wel de vinger aan de pols houden. We denken dat het goed is om op mijlpalen te kijken of er bijgesteld moet worden. Die aspecten komen terug in het dictum van motie 318. Daarom hebben we die mede ingediend.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Er zijn al wijze woorden gesproken door mijn collega-raadsleden. In de afgelopen periode is er uitermate veel neerslag gevallen in onze regio. Ik wil dus beginnen met een compliment aan alle medewerkers van de waterschappen, die dit gewoon heel goed geklaard hebben, want de wateroverlast viel reuze mee. Diezelfde voortvarendheid zien we heel graag terug bij de realisatie van de overstort van de Korte Vliet en bij het oplossen van alle rioolproblemen in ons dorp. Zoals de heer Lavrijsen al zei: dat is niet zo snel gegaan als hij en ik hoopen toen wij tegelijkertijd startten als raadslid.

Ik heb nog niemand iets horen zeggen over de stijging van de rioolheffing. Die 12,5% in de komende vier jaar is natuurlijk niet leuk, maar het achterstallig onderhoud op orde brengen kost extra geld. En renovatie is een logisch gevolg van de leeftijd van onze uitbreidingswijken uit de jaren vijftig en zestig. We zien heel graag ook een doorkijkje naar de langere termijn tegemoet. Het heeft niet zoveel zin om nu een amendement in te dienen om daarop vooruit te lopen door beslispunt 3, dat gaat over de rioolheffing, aan te passen, want dan moeten we dat een paar keer gaan doen. Maar we willen dat doorkijkje toch echt bij de Kadernota in handen hebben, zodat we goed weten hoe we goed kunnen besturen.

Dan motie 318. Het derde beslispunt onderschrijven we sowieso, want dat sluit volgens onze fractie aan bij het eerder uitgesproken gevoel dat we als raad goed geïnformeerd willen blijven gedurende de uitvoering. Ik heb nog wel vragen aan de indieners. Klopt het dat een kernvraag van deze motie is dat de kosten en het effect van de persleiding in de stukken onvoldoende tegen elkaar worden afgewogen en dat dat eigenlijk pas na het onderzoek van het hoogheemraadschap kan worden vastgesteld, omdat het onderzoek daarover gaat? Hebben we dan goed in beeld of het effect van die persleiding past bij het effect dat we beogen, namelijk vuil water zuiveren in de hele regio of in ieder geval voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de rioolzuivering in Leiden Zuid-West? De tweede vraag gaat over beslispunt 2. Het is mij niet helemaal duidelijk met welk doel we willen gaan meten bij de overstort bij de Korte Vliet en wanneer. Of moeten we misschien ook meten bij onze eigen binnenwateren? Welk doel beogen we?

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Het Integraal Waterketenplan is een lastig onderwerp, technisch van aard en er zijn heel veel dikke documenten om te doorgronden. Om droge voeten te houden en een goed werkend rioolstelsel te hebben, is het helaas nodig om de komende jaren forse investeringen te doen. Achterstallig onderhoud en vervanging zijn aan de orde.

We moeten inderdaad kritisch zijn op de kosten voor de uitvoering om de lasten voor de inwoners niet nog meer te laten toenemen dan nu al is voorzien. We zijn blij met de regionale samenwerking die heeft plaatsgevonden om dit plan op te stellen. Met alle betrokken partijen wordt gewerkt aan de waterafvoer en de waterkwaliteit. GroenLinks heeft al gewezen op de nadelige gevolgen van de overstort. Het aantal keren dat er van overstort sprake is, moet dan ook zo veel mogelijk worden verminderd. We hebben de afgelopen jaren al diverse moties ingediend en met elkaar gesproken over vaart houden in het aanleggen van het gescheiden systeem. We vragen nogmaals aandacht voor fixteams om afkoppeling te ondersteunen. Het college is bezig met het aanbieden van regentonnen; er komt binnenkort een actie. Ook het stimuleren van de loskoppeling en het promoten van groene daken zijn natuurlijk allemaal punten die naast dit IWKp spelen en waar het college mee aan de slag moet. We hopen dat dit ook kan bijdragen aan het verminderen van het aantal keren dat er overstort zal plaatsvinden. Verder zijn we in het algemeen dus blij met dit IWKp en staan we daar ook positief tegenover.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. In het algemeen staat de SP positief ten opzichte van het IWKp. Er moet gewoon een plan komen. We moeten die overstorten zo veel mogelijk voorkomen. Dat gaat lukken als die persleiding er eindelijk komt. Ik loop al tien jaar mee en ik kan me ook heel wat debatten over die persleiding herinneren. Laat dat ding er nou maar gewoon eens komen. Dat is overigens niet iets van de gemeente, maar van het Hoogheemraadschap Rijnland, maar we hebben er natuurlijk wel last van in de gemeente. Wat ook gaat helpen, is dat we niet al te lang geleden het besluit hebben genomen over de herinrichting van Adegeest, waar ook het riool onderdeel van is. Daardoor wordt de hemelwaterafvoer daar niet meer op het riool gestort, waardoor er minder capaciteit nodig is om het water af te voeren. Dat is natuurlijk ook een positief punt. In de toekomst zullen andere wijken dit ook gaan krijgen. Dat kost een hoop geld, maar dan heb je wel wat.

Daarnaast kun je natuurlijk ook andere maatregelen nemen om te voorkomen dat er veel water in het riool terecht komt. Mevrouw Van der Wende noemde een paar kleine maatregelen: groene daken en regentonnen. Een hele belangrijk is natuurlijk: zorgen dat het water vertraagd afzinkt. Dat zijn de zogenaamde wadi's, waar we het al over hebben gehad bij de inrichting van Adegeest. Overall in Nederland moet het water langzaam inzakken. Het hoogheemraadschap is niet alleen bezig met zorgen voor droge voeten, maar ook met het bufferen van water, zodat het niet in de zomer te droog en in de winter te nat is.

Over het voorliggende voorstel kunnen we nog het een en ander vinden. Ik denk dat het inderdaad goed is om de vinger aan de pols houden. Wat dat betreft kan de SP zich aansluiten bij de motie die de VVD mede namens drie andere partijen heeft ingediend. Maar er is ook nog het punt van de rioolheffing. Daar heeft D66 al iets over gezegd. Dat is wel een punt. Aan de ene kant is dit een dure operatie. Het kost een hoop geld en dan is het niet zo gek dat de rioolheffing omhoog gaat. Maar 3% bovenop de inflatie hakt er flink in als je weet dat de inflatie de afgelopen jaren al extreem hoog was: de afgelopen jaren fluctueerde die normaal gesproken tussen 1% en 3%, maar de afgelopen twee jaren was die boven de 5%. Dat geldt niet voor iedereen. Natuurlijk is het voor iedereen veel geld, maar hoe minder je hebt, hoe lastiger het is. Het nadeel van de rioolheffing is dat het een vlakke heffing is. Dat heb ik namens de SP al vaker in deze raad gezegd en dat zal ik ook blijven doen. Het maakt niet uit of je een modaal inkomen hebt of miljonair bent; iedereen betaalt evenveel, terwijl niet iedereen evenveel kan missen. Dat is de reden waarom de SP het college nogmaals ertoe oproept om dit jaar bij de begroting toch met een voorstel te komen om de rioolheffing niet te doen op basis van een gelijke heffing voor iedereen, maar op basis van de waarde van de woning, de WOZ-waarde, zodat er toch een klein onderscheid kan worden gemaakt op basis van vermogen.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Er is al veel gezegd en ik hou het echt kort. Er moet nog veel gebeuren in Voorschoten, maar dat is echt noodzakelijk voor de toekomst van onze kinderen en voor de natuur. Het kost wel wat, maar dan krijgen we er hopelijk ook iets voor terug. We vragen ons alleen af wanneer geheel Voorschoten voorzien is van een nieuwe geschieden riolering. En zijn we dan voor een aantal decennia klaar met de riolering, zodat er weer een spaarpotje opgebouwd kan worden voor de toekomst? We moeten in Voorschoten streven naar een schone toekomst en droge voeten. Daarom is Voorschoten Lokaal positief over het Integraal Waterketenprogramma 2024-2028. Daarnaast willen we de wethouder nog bedanken voor de verstrekte memo over het IWKp. We worden graag op de hoogte gehouden van de voortgang van het IWKp 2024-2028.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Allereerst zijn ook wij tevreden over de wijze waarop het IWKp is vormgegeven. Daar zijn veel tijd en veel energie in gaan zitten. Veel collega's hebben daar al iets over gezegd. Ik steun het belang van schoon water en droge voeten. Ik steun ook de oproep van collega Maassen om het college met een voorstel te laten komen om te kijken of de WOZ als uitgangspunt zou kunnen dienen voor de rioolbelasting.

Dan de motie. We kunnen ons zeer goed vinden in het dictum van de motie. We zitten wel met de punten i en j van de motie. Wat mij betreft zijn die punten een beetje in tegenstelling met de vanmiddag door ons ontvangen antwoorden op de vragen. In de antwoorden wordt eigenlijk gezegd dat de persleiding zeker nuttig en noodzakelijk is, zowel op de korte termijn als op de lange termijn. De punten i en j suggereren eigenlijk dat dit niet het geval is. Ik wil graag van het college horen wat de appreciatie daarvan is.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Dank voor de diverse vragen die naar voren zijn gebracht en die ik zo goed mogelijk zal proberen te beantwoorden. Ik loop de vragen langs in de volgorde waarin ze gesteld zijn; dan kom ik ook vanzelf bij de punten. De heer Lavrijsen, ook indiener van de motie, heeft volgens mij twee vragen gesteld vóór het indienen van de motie. Ten eerste: wat moet er geprioriteerd worden? Hoe ziet die prioritering eruit? Dat vind ik een ingewikkelde vraag in die zin dat we natuurlijk al een prioritering hebben aangebracht in het IWKp. We komen in het tweede kwartaal, ook in reactie op vragen van D66, met een doorkijkje naar hoe het er verder uitziet, maar we hebben natuurlijk al wel een prioritering gemaakt. Adegeest wordt nu aangepakt. Daarna gaan we waarschijnlijk naar Noord-Hofland. Daarnaast hebben we de keuze gemaakt voor het hele stelsel: er komt één centrale persleiding door het dorp en daar sluiten we de verschillende wijken geleidelijk op aan. Dat is de algehele prioritering. U verwijst naar een regionale optimalisatiestudie. We moeten kijken wat daaruit komt, maar die studie gaat, als ik het goed begrijp, niet zozeer over de persleiding, maar met name over de afnameverplichting. Het hoogheemraadschap heeft een afnameverplichting van volgens mij 1.400 kubieke meter, maar voldoet op dit moment niet aan die afnameverplichting. Het neemt niet voldoende van ons af. Er moet dus worden gekeken hoe dat kan worden verbeterd. Dat is vooral aan het hoogheemraadschap. We zijn daar een groot voorstander van en we willen dat natuurlijk ook gaan wegen, maar de grote route van het hoofdstelsel - een persleiding en vervolgens de wijken daarop aansluiten - is wel het plaatje dat er nu ligt.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Misschien heb ik een andere vraag gesteld of was mijn vraagstelling niet duidelijk. Mijn vraag ging over een opmerking in de maatregelenmodule dat er wordt gewerkt aan het inventariseren en prioriteren. Dat prioriteren gaat, als ik de wethouder goed heb begrepen, over de te nemen maatregelen. In mijn beleving en in hoe ik het heb gelezen, ging het ook over de informatieachterstand en zou op dat punt een stukje prioritering en inventarisering plaatsvinden. Mijn vraag met betrekking tot de informatieachterstand over de kwaliteit van alle waterwerken is dus wat er op dat punt geïnventariseerd moet worden.

Wethouder **Schokker**: Dank voor deze nadere duiding. Afgezien van wat ik net heb verteld, moeten we natuurlijk precies weten hoe alles ervoor staat, want nog niet alles wordt al daadwerkelijk vervangen. We moeten bijvoorbeeld gaan re-linen en we moeten tijdelijke reparaties maken omdat die leidingen nog wel een tijdje moeten bestaan. Die informatie kunnen we natuurlijk zeker delen met de raad. Op basis daarvan moet steeds een afweging worden gemaakt: moet je nu al gaan vervangen of gaan we het toch eerst nog even tijdelijk verbeteren?

De heer Lavrijsen riep ertoe op om bij andere gemeenten te gaan kijken hoe ze het daar doen. Dat is natuurlijk juist de hele samenwerking die we doen met het IWKp, maar we nemen dit absoluut ter harte. We hebben ook regelmatig bestuurlijk overleg met elkaar en ik vind het een hele goede suggestie om dit punt daar nog even aan de orde te stellen. Ik loop eerst de andere vragen langs en dan kom ik bij het oordeel over de motie; dat lijkt me het meest logisch.

Ik kom bij GroenLinks. Mevrouw Ilić gelooft volgens mij in de kracht van de herhaling - daar geloof ik trouwens ook in - want zij vroeg of we de dingen de komende tijd echt beter daadwerkelijk gaan uitvoeren. De afgelopen jaren is er immers gewoon te weinig uitgevoerd en dat moet gewoon beter. Daar ben ik het hartgrondig mee eens. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de aanbestedingen voor fase 1 van Adegeest of zijn die aanbestedingen zelfs al gaande. Hetzelfde geldt voor de rotonde aan de Raadhuislaan en voor de Oranjeboomstraat, om dat van de zomer te doen. Er wordt nu dus echt alles op alles gezet om te zorgen dat die uitvoering plaatsvindt. Dat heb ik hierbij dus herhaald.

U merkte ook op dat de waterkwaliteit natuurlijk heel belangrijk is. Ook dat ben ik helemaal met u eens, maar dat is gewoon de verantwoordelijkheid van het hoogheemraadschap. Ik vind wel dat we dat ook daar onder de aandacht moeten brengen, want als die overstort er straks is - we gaan er maar even van uit dat die er halverwege volgend jaar daadwerkelijk is - komt er, weliswaar in verdunde vorm, vervuild water in de korte Vliet. Dat moeten we dus echt goed gaan monitoren. Dat is volgens mij ook een onderdeel van de motie. Dat ga ik dus absoluut aan de orde stellen en we gaan zorgen dat we dat goed in de gaten houden, want dat is ontzettend belangrijk.

Mevrouw Schroot wees er namens D66 op dat de realisatie van de overstort erg lang duurt. Dat weten we. Het is helemaal terecht dat u dat opmerkt. We zitten daarboven op. Ze hebben nu gezegd dat het halverwege volgend jaar gebeurt. Ik wil gewoon geregeld bestuurlijk overleg met het hoogheemraadschap. Dat zit nog niet helemaal in de genen. Het is een ander type organisatie waar dat nog niet zo gebruikelijk is. Er waren wel overleggen, ook op ambtelijk niveau, maar ik vind dat er ook gestructureerd bestuurlijk overleg moet plaatsvinden, zeker omdat we zo nauw met elkaar samenwerken. Het kan natuurlijk een keer gebeuren dat er iets niet goed gaat in de planning, maar dan moeten we dat gewoon normaal bestuurlijk aan elkaar kunnen uitleggen. Dan kan ik het ook weer aan u uitleggen. Nu is het toch een beetje iets wat zich, om het maar zo te zeggen, in het riool afspeelt. Dat kan niet de bedoeling zijn. Ik bedoel dit heel serieus. Er moet gewoon goed bestuurlijk overleg over zijn. Ik heb in de hele behandeling ook gemerkt dat dit punt echt voortdurend terugkomt. Ik probeer dit ook echt heel serieus op te pakken.

De **voorzitter**: Let op de tijd, wethouder. Er zijn vanavond ook nog andere punten.

Wethouder **Schokker**: Sorry, neem me niet kwalijk. Dan ga ik veel sneller. Mevrouw Schroot stelde een paar vragen aan de indieners. Daar moet u een reactie op krijgen van de indieners.

De punten van het CDA worden in de motie meegenomen. De rioolheffing werd naar voren gebracht door de SP. We zien een amendement bij de begroting tegemoet. We hebben daar in de commissievergadering iets over gezegd. Verder zijn er geen vragen gesteld.

De PvdA vroeg om een appreciatie. Ik zie het anders dan zoals het in de motie staat. Wij zeggen eigenlijk dat de persleiding een grote toegevoegde waarde heeft. Hier staat het wat genuanceerder, maar dat laat ik aan de indieners.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het antwoord op de vraag is dus heel duidelijk dat er een positief effect is, ook op de korte termijn, en dat in de motie staat dat dat beperkter is. Zeg ik dat goed?

Wethouder **Schokker**: Ja, wij zeggen dat alles wat te maken heeft met die persleiding, positief is, omdat je het dan beter kan beheersen en stroomlijnen. Het college ziet dat ongeclausuleerder dan zoals het hier staat.

In het dictum staan drie punten. Die loop ik even langs. Ik wil hier benadrukken dat we, als het IWKp wordt aangenomen, gewoon aan de slag gaan. Ik proef bij u ook een behoefte aan die persleiding. Daar wordt al langer over gesproken. Ik denk dus dat we daar gewoon mee aan de slag moeten, maar ik ga u ook echt op de hoogte houden van de mijlpalen; daar heb ik al eerder een toezegging over gedaan. Natuurlijk zullen we ook bij u terugkomen met die optimalisatiestudie en we blijven voortdurend optimaliseren. Op die manier kunnen we daar dus uitvoering aan geven. Punt 2, het bestuurlijk overleg, zullen we aan de orde stellen; dat kan juist ook tijdens een bestuurlijk overleg. Het college staat positief tegenover punt 3, dus het voorstel om dit te behandelen als een groot project. Het is gewoon een groot project. In haar geheel genomen kunnen we de motie dus aan het oordeel van de raad laten. Ik hoop dat ik in het tweede deel snel genoeg was.

De **voorzitter**: Ik hoop dat uw collega's dat ook vinden, gelet op de spreektijd. Dat komt helemaal goed. Zijn alle vragen uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ik sluit me helemaal aan bij de woorden van mevrouw Ilić, die het belang van de samenwerking benadrukte. Ik kan me voorstellen dat het college en alle andere waterketenpartners daar misschien een

schepje bovenop doen om die samenwerking de komende jaren te optimaliseren. Ik denk dat dat heel verstandig is.

Dan de reactie op de vraag van de heer Posthuma over de punten i en j. We hebben ons als indieners hierbij gebaseerd op een optimalisatierapport van de firma Tauw uit december 2020. Een van de conclusies daarin was dat een enkele maatregel, bijvoorbeeld de persleiding, op zichzelf geen effect heeft, maar dat die effect heeft op het moment dat er flankerende maatregelen worden genomen. We zien nu dat daar in ieder geval vanuit het hoogheemraadschap verdere studie naar wordt gedaan. We zien ook dat er bijvoorbeeld een overstort komt, ook een van de toenmalige aanbevelingen. Het staat hier dus wat anders. Ik weet niet of het college dat totaal anders interpreteert dan ik, maar daar komt deze invulling vandaan.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dank u wel voor de toelichting, meneer Lavrijsen. Kennelijk is er een verschil tussen wat in het rapport van Tauw staat, dat ik overigens niet heb gelezen, en de appreciatie die het college daaraan geeft. Heb ik dat goed begrepen?

De heer **Lavrijsen** (VVD): Dat is uw constatering. Ik denk dat het college die vraag beter kan beantwoorden. Ik merk dat daar enig verschil tussen zit, maar ik laat aan het college over waar dat verschil zit. Ik ga niet voor de wethouder praten.

De **voorzitter**: Volgens mij is het antwoord zojuist gegeven door de wethouder.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Ik geloof inderdaad in de kracht van herhaling. Ik geloof ook in de kracht van notulen. Er waren toezeggingen in de commissie en in de memo, maar het is fijn dat het nu herhaald is voor de notulen. Het is ook fijn dat die toezeggingen er zijn.

De vraag van D66 vertaal ik in: kunnen we niet beter het onderzoek afwachten? Of: waarom zou je niet het onderzoek van Rijnland afwachten en niet nu al starten? Ons doel is niet om te vertragen, maar om een moment in te lassen waarop je nog kunt bijsturen, want we hebben eerder gezien dat dingen toch niet gingen lopen. Als dat weer het geval is, wil je een bijstuurmoment ingelast hebben. Zo zien wij het voor ons. Het is dus niet vertragend bedoeld, maar als een bezinmoment, dat we dan met z'n allen afspreken. En uiteraard: afkoppelen, afkoppelen, afkoppelen. Ja, dat is toch weer een herhaling, maar dat gaat de oplossing zijn.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. We zijn heel blij dat we van de wethouder hebben gehoord dat er nu ook regelmatig bestuurlijk overleg wordt gevoerd. Dat lijkt ons heel belangrijk. Dank voor de toelichting. En mevrouw Ilić, we willen inderdaad geen vertraging van die persleiding, want dat zou gewoon zonde zijn. Hoe sneller ons water op orde is, hoe beter dat natuurlijk voor alles is: voor organismen en ook gewoon om te voldoen aan de wet. Ik kijk nog uit naar de beantwoording van de tweede vraag. Waarschijnlijk zal het CDA die beantwoorden.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ja, als medeopsteller van de motie zullen wij inderdaad ook een stukje beantwoorden. De vraag ging specifiek over het monitoren van de overstort. De overstort en de waterkwaliteit zijn wel iets waar we ons zorgen over maken. De gemeente is natuurlijk niet het bevoegd gezag voor de waterkwaliteit, maar dit leeft en speelt wel heel duidelijk. We gaan er eigenlijk van uit dat het hoogheemraadschap ook die waterkwaliteit meet. Het zou mooi zijn als het de rapporten die het wellicht al maakt en heeft, met ons kan delen om daar informatie over te verschaffen. Aangezien er toch regelmatig bestuurlijk overleg is, dachten we dat het weinig aanvullend zou zijn om dat tijdens die overleggen te vragen aan het hoogheemraadschap.

Mevrouw **Schroot** (D66): Dank voor uw antwoord. Het is dus niet de bedoeling dat er enorm veel extra onderzoek komt dat hoge kosten met zich meebrengt. Dat is natuurlijk waar ik op doel, niet zozeer voor de gemeente Voorschoten maar misschien meer voor het hoogheemraadschap.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Onze inwoners betalen indirect natuurlijk ook dat hoogheemraadschap. Het is dus terecht om daar even naar te vragen. Dat is zeker onze bedoeling niet, maar als er toch al iets gebeurt ... Ik neem ook aan dat de wethouder daar zorgvuldig mee zal omgaan in de bevraging van het hoogheemraadschap.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. De antwoorden en ook de toelichting van de heer Lavrijsen gehoord hebbend, kunnen we instemmen met het dictum, met dien verstande dat we wat twijfels hebben ten aanzien van de punten i en j, maar we nemen dat gewoon op de koop toe.

De **voorzitter**: Ik heb volgens mij geen vragen voor de wethouder gehoord.

Wethouder **Schokker**: Ik ook niet, voorzitter.

De **voorzitter**: Dan sluit ik de beraadslaging en gaan we over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Een besluit met betrekking tot het IWKp is ook een besluit met betrekking tot een riooloverstort in de Korte Vliet. Mede omdat ik mede-eigenaar ben van een woning met een perceel dat direct aan de Krimkade gelegen is, zal ik mij onthouden van stemming bij dit agendapunt om elke zweem van belangenverstrengeling voor te zijn.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen, waarbij mevrouw Kortekaas zich van stemming heeft onthouden.

In stemming komt motie 318 van de VVD, GroenLinks, het CDA en Voorschoten Lokaal.

De motie wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen, waarbij mevrouw Kortekaas zich van stemming heeft onthouden.

9. Verkeersontsluiting Leiden-Voorschoten (raadsregistratienummer Z/21/58113/378829)

De **voorzitter**: Voorschoten en Leiden hebben over deze verkeersontsluiting een akkoord bereikt. De raad wordt gevraagd hiervoor extra geld te reserveren.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Dit is een belangrijk knooppunt in Voorschoten, helemaal met de komst van nieuwe woningbouw daar. Het is dus belangrijk dat we daar goed in investeren en dat we daar ook de zaken in doen. Ik wil het heel kort houden. Ik wil maximale steun voor de wethouder uitspreken in de onderhandelingen die gaan plaatsvinden. Ik wil heel duidelijk zeggen dat het geld dat we nu geven, het geld is. Ik wens hem veel succes met die onderhandelingen om ervoor zorg te dragen dat we hier geen extra euro meer aan gaan besteden. Dus heel veel succes!

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Wij willen eerst nog even een motie vreemd aan de orde van de dag inbrengen, met excuus van de indienster.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we eerst dit agendapunt afronden, want we zijn nu bezig met de verkeersontsluiting Leiden-Voorschoten. Aan het eind van dit agendapunt kom ik bij u terug over dit ordepunt, want ik denk dat de fractie bij de vaststelling van de agenda vergat om een wijziging te vragen. Zullen we het zo afspreken?

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Ja, prima.

De doorgaande weg richting Leiden ziet er mooi uit. Landschappelijk is het ook in orde en het wordt een mooi stuk groen ten noordwesten van Het Fortuyn. Daarnaast is het goed om te horen dat de inwoners van de gemeente op een prettige manier met elkaar in gesprek zijn. Wij zijn blij dat er extra verkeersaanpassingen gedaan zijn aan de Griffioenlaan. De vraag blijft ook voor ons: wat als Synchron niet de 50% wil betalen aan de ontwikkeling van de weg? Misschien kan het college daar iets over zeggen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ook wij zijn blij met het mooie ontwerp dat er ligt. Het zal een stuk veiliger worden en de doorstroming van het verkeer zou er ook een stuk beter mee moeten worden. Ook wij vragen graag aandacht van de wethouder voor het financiële aspect hiervan. We willen natuurlijk allemaal niet dat het duurder gaat worden. De onderhandelingen met

Synchroon zullen de komende tijd echt de nodige tijd vragen. Daar willen we inderdaad aandacht voor, maar het ontwerp is mooi. Wat dat betreft is dit klaar voor uitvoering.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Er staat natuurlijk een prachtige wijk; althans, die wordt nu gebouwd. De ontsluiting moest komen, maar we voelen ons toch een beetje met de rug tegen de muur gezet. Natuurlijk zijn er afspraken gemaakt. In het raadsvoorstel staat dat de aanvankelijke afspraak gestand wordt gedaan, dus dat Synchroon in ieder geval de helft gaat betalen van het eerder afgesproken bedrag. Maar daaroverheen komt dus nog een ander bedrag. Wij maken ons daar toch enige zorgen om, want er zit geen einde aan dit bedrag. Verder wordt er ook gesproken over leidingen die verplaatst moeten worden. Die liggen in "het risicodossier van Leiden". Ik weet niet wat dat betekent. Houdt dit in dat Leiden dit geheel gaat betalen? Betekent dit dat Voorschoten dit geheel gaat betalen? Dat zijn nogal vragen. Waarom voelen wij ons met de rug tegen de muur gezet? Je gaat natuurlijk niet nee zeggen tegen een ontsluitingsweg. Die moet er komen. We moeten onze hand dus maar weer ophouden.

We hebben teruggekeken. We vinden het teleurstellend dat de wethouder - althans, de voorganger van de wethouder - ooit heeft gezegd: "In financieel opzicht hebben wij een kostenverdeling voor het plan afgesproken voor Synchroon en de gemeente. Dat hebben we heel bewust gedaan, omdat we daarmee in ieder geval de financierbaarheid van het plan veilig hebben gesteld. Vervolgens loopt nu het overleg met Leiden over de aansluiting aan de Leidse kant. We gaan natuurlijk proberen Leiden ertoe te verleiden om ook mee te betalen aan de kruising die er moet komen. Misschien ontstaat hier een meevaller in het plaatje. Dat kan ik niet zeggen, want dat overleg loopt nog, maar ik heb uw boodschap goed in de oren geknoopt en voel mij door u gesterkt om tegen Leiden te zeggen: doe ook wat in financieel opzicht." Daarvan lijkt uiteindelijk weinig terechtgekomen te zijn. Dus wat kunnen wij nu doen, anders dan meestemmen omdat er een bedrag gevraagd wordt? Maar hoe gaat de wethouder bewerkstelligen dat er toch een einde aan deze bedragen komt?

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Ik kan me wel iets voorstellen bij de woorden van de VVD, maar daar zou ik heel graag tegenover willen stellen dat het eerdere plan minder goed was. Het was best een goed plan, maar het nieuwe plan is echt een stuk beter dan het vorige plan. Het kost meer. Ik zou de wethouder uiteraard willen meegeven om die onderhandelingen echt scherp in te zetten. Daar is iedereen het natuurlijk over eens, maar dit is wat ons betreft wel iets meer kosten voor de gemeente Voorschoten waard.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Beste voorzitter; dat heb ik gisteren met u afgesproken. Ook wij zijn het eens met wat er allemaal al gezegd is. We verwachten dat de wethouder zeer goede gesprekken gaat voeren over de financiële afspraken die hij met Synchroon gaat maken. Het voorliggende bedrag is het bedrag waarmee wij straks gaan instemmen. We gaan ervan uit dat bij een overschrijding van het voorliggende bedrag de wethouder bij de raad terugkomt.

De **voorzitter**: Dank u wel, beste mevrouw Van der Krogt.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Er rest mij eigenlijk niks dan de wethouder veel succes toe te wensen in de onderhandelingen. Wij gaan ervan uit dat er geen overschrijding komt en dat de wethouder in de onderhandelingen precies hetzelfde doet als wat ik de afgelopen twee weken heb moeten doen sinds ik terug ben van mijn skivakantie: zijn poot stijf houden.

De **voorzitter**: Als u zich afvraagt waarom mevrouw Van der Krogt en ik "beste" tegen elkaar zeiden: we waren eergisteren bij Democracy. Daar leerde een groep 8 de voorzitter in de raad aan te spreken met "Beste voorzitter, ik zou graag het volgende willen zeggen." Het was onwijs gaaf om dat allemaal te mogen zien. Ik was er, mevrouw Van der Krogt was er en mevrouw Kortekaas was er. Vandaar dat mevrouw Van der Krogt mij had beloofd om mij vanavond aan te spreken met "beste voorzitter". Het was onwijs leuk. Als u nog tijd heeft, kom vooral even langs om te kijken.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Eigenlijk spitst de discussie toe op twee punten. Ten eerste het wensen van succes; dat gaat natuurlijk over het financiële punt. Ik ga mijn uiterste best doen, meer dan mijn best zelfs, om in het gesprek met Synchroon gewoon vast te houden aan de destijds in de anterieure overeenkomst gemaakte afspraken: 50% van de stijging voor Synchroon en 50% voor de gemeente. We hebben daar nu het gesprek over. Ik verwacht dat we in het tweede kwartaal meer weten. Er wordt nu echt heel gedetailleerd gekeken in welke posten het precies zit

en hoe die stijging eruitziet. Dat vindt nu dus allemaal plaats. Zodra we meer weten, wordt u natuurlijk geïnformeerd. Mocht er een overschrijding zijn - daar ga ik op dit moment helemaal niet van uit - dan wordt u daar uiteraard gewoon over geïnformeerd.

Meneer Reinke, ik begrijp uw punt. De afgelopen jaren is het gewoon duurder geworden. Daar moeten we ook helder in zijn; dat geldt voor elk project en dat geldt dus ook hier. Die weg is voor Voorschoten gewoon ook van belang, maar ik blijf natuurlijk niet alleen met Synchron maar ook met de wethouder van Leiden echt het gesprek hebben om te kijken of er toch niet iets mogelijk is en hoe het met die kabels zit. We moeten het gemeenschappelijk belang natuurlijk voor ogen houden, maar ook op een goede manier voor Voorschoten. Ik zal mijn poot stijf houden.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen uit de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. Nog een korte reactie op de inbreng van mevrouw Schroot. Ook wij zien inderdaad de kwaliteitsimpuls. Die staat hier los van. Het gaat ons inderdaad om eerder gemaakte afspraken. Wij hopen dan ook dat dit in het licht van die afspraken verder gezet kan worden. Verder dank aan de wethouder. Het is ook goed om te horen dat u later zou terugkomen met overschrijdingen, want "het risicodossier van Leiden" is nog steeds een heel cryptische bevoording. Wij verwachten daar later dus nog over geüpdatet te worden.

De **voorzitter**: Er zijn geen vragen en opmerkingen. Ik sluit dus de beraadslaging.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Ik had beloofd dat ik terug zou komen bij de fractie van Voorschoten Lokaal over de vaststelling van de agenda. Ik keek daarbij al naar u, maar ik had geen contact met u. Mevrouw Zoun, u heeft een punt van orde ten aanzien van de vaststelling van de agenda.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Dat klopt. Ik wil graag voor agendapunt 17 een motie vreemd aan de orde van de dag aankondigen.

De **voorzitter**: De babymotie, over de aangifte van baby's.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ja, "Voorschotenaar met voorrang".

De **voorzitter**: Stemt de raad ermee in dat de motie wordt toegevoegd als agendapunt 17?

De agenda wordt aldus gewijzigd.

10. Onderzoeksrapport RKC over onderhoud wegen, bruggen en onderdoorgangen (raadsregistratienummer Z/22/067422)

De **voorzitter**: De Rekenkamercommissie heeft onderzoek laten doen naar de organisatie en de kosten van het gemeentelijk onderhoud van wegen, bruggen en onderdoorgangen en doet zes aanbevelingen voor verbetering. Hierover neemt de raad vanavond een besluit.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Beste voorzitter; ik ga maar meedoen. Naar aanleiding van een onderzoek van de Rekenkamercommissie naar het onderhoud van wegen, bruggen en onderdoorgangen heeft de griffie een raadsvoorstel geschreven om de aanbevelingen die voor Voorschoten relevant zijn, over te nemen. In de commissievergadering hebben wij hier een mooi debat over gehad. De fracties hebben vooral geschreven over het ambitieniveau, dat in 2019 is verlaagd van B naar C. In de laatste alinea van het raadsvoorstel wordt aangegeven dat de wethouder in kaart zal brengen wat de voor- en nadelen zijn van het wijzigen van het ambitieniveau. Voorschoten Lokaal heeft het volste vertrouwen in deze toezegging en we zijn tevreden over de aanbevelingen. Wij zullen voor dit raadsvoorstel stemmen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Ook wij hebben het raadsvoorstel weer met belangstelling gelezen. De discussie in gedachte willen wij akkoord gaan met dit voorstel, waarbij we

willen opmerken - mevrouw Persoon had het al over het ambitieniveau - dat we in september 2023 al een heel mooie memo van wethouder Schokker hebben ontvangen waarin al veel verheldering wordt gegeven over die ambitieniveaus en de keuze in de toekomst. Dat wil ik even toevoegen. We gaan akkoord met dit raadsvoorstel.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Na deze mooie woorden kan ik weinig toevoegen. Het raadsvoorstel is prima weergegeven, met dank aan de griffier daarvoor. Wij kunnen hiermee instemmen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik denk inderdaad dat dit een duidelijk raadsvoorstel is. Ik zou de wethouder graag nog willen vragen om bij de uitwerking van de aanbevelingen ook duidelijkheid te geven over hoe de financiële verantwoordelijkheid van Voorschoten ligt met betrekking tot de ProRail-tunnels, die ook worden genoemd. Daar is een korte discussie over geweest in de commissievergadering. Het zou mooi zijn als we daar voor eens en altijd duidelijkheid over krijgen. Het is een mooi moment om dat mee te nemen.

De heer **Posthuma** (PvdA). Voorzitter. Het onderzoeksrapport over bruggen en wegen is interessant. De griffie heeft daar een helder voorstel over geschreven. Er was in de commissie een interessante discussie over het feit dat goedkoop mogelijk duurkoop is. We zijn heel geïnteresseerd in de voor- en nadelen. Mevrouw Van der Krogt memoreerde de memo van september 2023 van de heer Schokker al. Wij kijken met veel belangstelling uit naar die voor- en nadelen en de uitwerking daarvan. We wachten het rustig af en we stemmen in met het voorstel.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik zal het kort houden. Dit is een prima voorstel. Meerdere fracties hebben dat al aangegeven en daar sluit de SP zich bij aan. Wij gaan ermee instemmen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ook wij zijn blij met de zienswijze die er nu ligt en ook wij kunnen instemmen met dit voorstel.

De **voorzitter**: Wethouder Schokker, volgens mij heb ik één vraag gehoord.

Wethouder **Schokker**: Ja, voorzitter, de vraag van de heer Lavrijsen. Hij zei dat dit een goed moment is om de precieze verdeling van de verantwoordelijkheden bij de twee tunnels in kaart te brengen. Dat gaan we doen. Ik heb dat nog niet besproken. De materie is dus nieuw voor me, maar ik heb gehoord dat uw collega de vraag heeft gesteld bij de bijeenkomst met de Rekenkamercommissie en het lijkt mij dat daar een antwoord op moet kunnen worden gegeven. Daar gaan we ons dus voor inspannen.

De **voorzitter**: Ik zie dat daarmee de vraag van de heer Lavrijsen is beantwoord. Er is geen behoefte aan een tweede termijn. Ik sluit de beraadslaging.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

11. Juridisch pakket Omgevingswet (raadsregistratienummer Z/23/79420/378234)

De **voorzitter**: Dit jaar is de Omgevingswet in werking getreden. Hiermee is de Verordening kwaliteit vergunningverlening, Toezicht en Handhaving omgevingsrecht Voorschoten van grondslag veranderd. De raad wordt voorgesteld om de betreffende verordening in overeenstemming met de Omgevingswet te brengen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Na jaren uitgesteld te zijn is de Omgevingswet afgelopen 1 januari eindelijk in werking getreden. Het voorliggende raadsvoorstel gaat uitsluitend over het aanpassen van een naam en enkele artikelen. Bij kanttekening 1.1 is te lezen dat er geen inhoudelijke wijzigingen hoeven te worden beoordeeld. Dit raadsvoorstel is een puur juridische, technische aanpassing die nodig is om de oude Verordening kwaliteit vergunningverlening, Toezicht en Handhaving voort te kunnen zetten en de oude verordening in te kunnen trekken. De uitvoering en de handhaving van de betrokken wetten zijn door middel van landelijke samenwerking tussen bevoegde gezagen tot stand gekomen. Wij zullen voor dit raadsvoorstel stemmen.

Er wordt een amendement ingediend. Wij wachten de reactie van de wethouder daarop af.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik zal het kort houden. Dit heeft natuurlijk voor een groot deel ook met omgevingsdiensten te maken. Ik heb met mijn werkgever afgesproken dat ik hier niet het woord over ga voeren. Mevrouw Ilić zal dat namens mij doen.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Beste voorzitter; even een plusje halen van de juf! In de commissie werd dit onderwerp gepresenteerd als een formaliteit: de raad moet instemmen, want anders hebben we niets. Dat kan, maar we hebben het er ook over gehad dat de Omgevingsdienst belangrijk werk doet en dat dat in dit voorstel duidelijk is, want we gaan als raad op zoek naar de kern van wat er voorligt, afgezien van een was/wordt-tabel. Dat is wel degelijk heel belangrijk. We zien dat B en W aan de lat staan voor de kwaliteitsbewaking wat de uitvoering en de handhaving van de betrokken wetten door de Omgevingsdienst betreft. We lezen ook dat de raad vanuit de hoofdlijnen is betrokken en hierop zal toezien in termen van de continuïteit en de kwaliteit over meerdere jaren. Dan worden we wakker en zeggen we: hoe gaan we dat dan doen? We hebben in de commissie gevraagd hoe dit eruit gaat zien en hoe wij daar het verslag van krijgen. Daarop kregen wij geen antwoord. Wij hebben dus even meegedacht en doen het volgende voorstel in de vorm van een amendement. B en W doen toch al jaarlijks een kwaliteitsbewaking. Een rapport is dus geen extra werk, maar een dergelijk rapport zal de raad wel extra inzicht geven. Dat willen wij graag, want wij hebben ook een verantwoordelijkheid. Daarom stellen we voor dat we dat jaarlijks ontvangen en dienen we daartoe amendement 288 in. Het amendement, dat mede wordt ingediend door D66, luidt:

"Amendement 288.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 7 maart 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/79420/378234,

constaterende dat:

- 1. we als raad de afgelopen jaren nog geen terugkoppeling hebben gekregen van het college over het functioneren van de omgevingsdienst;*
- 2. in de huidige verordening onvoldoende structureel terugkoppeling plaatsvindt aan de gemeenteraad over het functioneren van de omgevingsdienst;*

overwegende dat:

- 3. de commissie-Van Aartsen (Om de leefomgeving Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur | Rapport | Rijksoverheid.nl) kritisch is geweest over het hele VTH-stelsel en de omgevingsdiensten in het bijzonder;*
- 4. de raad inzicht nodig heeft in het functioneren van de omgevingsdienst om effectief toe te zien op de hoofdlijnen van het door burgemeester en wethouders gevoerde beleid voor de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten;*
- 5. burgemeester en wethouders de kwaliteit van de uitvoering en handhaving (toch al) beoordelen;*
- 6. een rapportage van deze beoordeling geen extra werk vraagt en de raad het nodige inzicht geeft;*

Besluit:

Artikel 5.2. van het raadsvoorstel (p. 5):

'Over de naleving van de kwaliteitscriteria doen burgemeester en wethouders jaarlijks mededeling aan de raad.'

te wijzigen naar:

'Over de beoordeling van de naleving van de kwaliteitscriteria doen burgemeester en wethouders jaarlijks rapportage aan de raad.'"

Mevrouw **Schroot** (D66): Beste voorzitter. Eigenlijk vonden we dit een hamerstuk. Dank aan GroenLinks voor amendement 288, dat we graag mede hebben ingediend. Agendapunt 16 laat straks zien dat het kennelijk toch niet helemaal goed gaat bij de ODWH. Om onze controlerende rol

goed uit te kunnen voeren, is deze kleine aanpassing waardevol. Daarbij wil ik ook opmerken dat de Wet open overheid ook aanleiding is om deze rapporten gewoon openbaar te maken.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Ik haak in op de twee voorgaande sprekers. Wij begrijpen dat zo'n verslag al een wettelijke verplichting is vanuit de Omgevingswet die voor 1 januari door het Rijk is vastgesteld. Daarmee is de openbaarheid gewaarborgd. Het is vanzelfsprekend dat wij daar vervolgens een kopie van krijgen. Ik vraag me dus af of daarvoor een amendement nodig is. Dat zou ik graag van de wethouder horen.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Ik kan me concentreren op de inbreng van GroenLinks bij monde van mevrouw Ilić. Formeel is dit raadsvoorstel een beperkte technische aanpassing in het kader van de invoering van de Omgevingswet. Wij hebben elkaar in de commissie toch de ruimte gegeven om in debat te gaan over de inhoud van de verordening, die al bestond. Dat betrof dus niet een wijziging, maar dat geeft niet. Enkele dagen geleden, gisteren of eergisteren, heeft u van de griffie - niet bijgevoegd bij de ingezonden stukken, maar buitenom aan commissie en raad toegestuurd - de evaluatie 2023 ontvangen van de kwaliteit van de uitvoering en de handhaving zoals de gemeente die heeft uitgevoerd. Daarin ziet u heel concreet wat dat betekent. Dat heeft alles te maken met de artikelen 1 tot en met 4 in het raadsvoorstel. Dat is dus een voorbeeld. We willen u dat elk jaar schriftelijk doen toekomen. Wat de beantwoording betreft van vragen van de PvdA en D66 die ik van de band van de commissie heb kunnen terugprutsen: die rapporten zijn in de coronaperiode een aantal jaren niet verstrekt, ook door andere oorzaken, maar dit jaar dus wel, over 2023. Voor de goede orde: het is volgens mij over en weer niet helemaal overgekomen dat het in totaal in theorie om vier rapporten gaat. Het eerste rapport heeft u onlangs van de griffie ontvangen en gaat over de artikelen 1 tot en met 4. Dat komt van de ambtelijke organisatie, uw eigen gemeente. Het tweede rapport gaat ook over de artikelen 1 tot en met 4. Dat moet nog komen en is van de ODWH. Een derde rapport gaat over artikel 5, over de beschikbaarheid en de deskundigheid van de organisatie. Met andere woorden: hebben medewerkers die een bepaalde autorisatie of legitimatie nodig hebben, de juiste trainingen en opleidingen gedaan, hebben ze de juiste vliegbureaus gemaakt enzovoort? Daar krijgt u ook een rapport van, van de gemeente; dat komt nog. Over artikel 5 krijgt u ook een verslag van de ODWH. De ODWH kan u dat ene en dat andere rapport in één rapport doen toekomen, maar dat komt dus nog. In totaal zijn het er dus vier.

Wat het ingebrachte amendement betreft: het verzoek om die mededeling schriftelijk te doen, is prima. Dat waren we toch al van plan. Dat kunnen we dus omarmen.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen in de eerste termijn beantwoord? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Ik dank de wethouder voor het omarmen van het amendement.

De **voorzitter**: Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de stemming.

In stemming komt amendement 288 van GroenLinks en D66.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

12. Zienswijze gemeenteraad op Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/23/075422/384059)

De **voorzitter**: In Holland Rijnland werken dertien gemeenten samen op het gebied van onder meer wonen, werken, mobiliteit, landschap en duurzaamheid. Holland Rijnland heeft een concept opgesteld van een Regionale Investeringsagenda. De agenda voorziet in langjarig samenwerken met medeoverheden aan ruimtelijke en economische opgaven. De gemeenteraad wordt gevraagd om een zienswijze te geven op de conceptagenda.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. We kijken naar een mooie Regionale Investeringsagenda. We hebben daarover afgelopen week een goede discussie gevoerd in de commissie B&B. Complimenten voor een aantal zaken die daarin benoemd worden; daar waren wij ook een onderdeel van. Maar zoals u ons kent, vinden wij het ook belangrijk dat je assertief naar voren stapt, een smoel hebt en in zo'n samenwerkingsverband heel duidelijk laat merken wie je als Voorschoten bent. Wat ons betreft kan dat nog een tandje scherper. Wij vinden dat de opmerkingen van zowel het college als in de zienswijzebrief van de raad vooral procesmatig en financieel van aard zijn. Die zaken zijn niet onbelangrijk, maar we misten vooral wat inhoudelijke kleur op de wangen. Er zijn een aantal zaken waarvan het belangrijk is dat ze heel helder naar voren worden gebracht. Dat gaat natuurlijk onder andere over het blauwgroene karakter van Voorschoten. Het is heel relevant om dat in zo'n stuk terug te laten komen. Ook het belang van een goede bereikbaarheid op de weg, over het water, met de fiets en over het spoor moet goed terugkomen. Ik noem ook de economische ontwikkeling, waarmee de bereikbaarheid heel duidelijk samenhangt, en de ontwikkeling van ons eigen stationsgebied. Al die zaken zijn wat mij betreft heel belangrijk om die economische ontwikkeling goed te kunnen laten plaatsvinden. Wij denken er met het amendement om de zienswijzebrief aan te passen en met de motie op advies van de griffie voor zorg te dragen dat het college zijn best gaat doen om hier achteraan te gaan en ervoor te zorgen dat wat in die brief staat, daadwerkelijk tot uiting komt. We dienen het amendement en de motie samen met GroenLinks in. We hopen dat we daarmee nog zichtbaarder zijn in de regio Holland Rijnland, waar heel goede initiatieven worden ontwikkeld die niet alleen maar direct ten goede komen van Voorschoten maar die uiteindelijk wel gaan bijdragen op een indirecte manier. We hebben gezien dat alle gemeenten ook hun lokale issues goed naar voren brengen. We denken dat we hiermee een stukje verder komen en, zoals gezegd, meer kleur op de wangen krijgen. Dat is echt heel erg nodig. Het amendement luidt:

"Amendement 287.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 7 maart 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/075422/384059,

constaterende dat:

- 1. de Regionale Investeringsagenda van Holland Rijnland een belangrijke boost kan geven aan de ontwikkeling van Voorschoten;*
- 2. het college duidelijk heeft gemaakt in het raadsvoorstel dat Voorschoten baat heeft bij deze RIA;*

overwegende dat:

- 3. de verschillende gemeenten binnen Holland Rijnland in hun zienwijzen voor de RIA specifieke punten hebben ingebracht over de lokale kwesties van iedere gemeente;*
- 4. het belangrijk is dat Voorschoten ook zijn lokale punten in de RIA inbrengt;*
- 5. de opmerkingen van het college én de raad van Voorschoten in hun zienswijze vooral procesmatig en financieel van aard zijn en derhalve voorbijgaan aan de specifieke zorgen en belangen die voor Voorschoten spelen;*
- 6. deze zaken wel onder meer door wethouder De Bruijn mondeling genoemd zijn op gestelde vragen tijdens de commissievergadering van Burger en Bestuur op 29 februari 2024;*

van mening dat:

- 7. het blauwgroene karakter van Voorschoten benadrukt mag worden in de zienswijzebrief van de raad aan Holland Rijnland;*
- 8. het belang van een goede bereikbaarheid van Voorschoten idealiter zou moeten terugkomen in deze zienswijze;*
- 9. de ontwikkeling van bedrijventerrein de Dobbewijk een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van ons dorp;*
- 10. de herinrichting van ons stationsgebied in deze RIA expliciet moet worden meegenomen.*

Besluit:

de volgende tekst toe te voegen aan de zienswijze van de gemeenteraad (tussen het kopje 'Ontwikkeling beheersverordening' en kopje 'Proces' op bladzijde 2):

'Profiel Voorschoten

Voorschoten zien we als de blauwgroene ader van het gebied Holland Rijnland. Dat is het karakter van het dorp. Verder zien we een goede verbinding van Voorschoten met de verschillende gemeenten in Holland Rijnland als zeer essentieel. De slechte ontsluiting van Voorschoten is al jarenlang de flessenhals voor de economische ontwikkeling van dit zuidelijke deel van de regio Holland Rijnland. Het gaat daarbij om alle verbindingen: over de weg, over het spoor en met de fiets. Daarbij missen we bij P2 een belangrijk element bij de fietsroutes. De nadruk in de plannen ligt vooral op het noordelijke deel van de regio Holland Rijnland. Maar het gaat voor Voorschoten juist over de verticale noord-zuidverbinding, met de zogenoemde snelfietsroutes. Daar zou meer aandacht voor moeten komen in de RIA en dat zou daar nadrukkelijk een plek moeten krijgen. Ook de bereikbaarheid en herinrichting van onze bedrijventerreinen, met speciale aandacht voor de Dobbewijk, zijn voor Voorschoten van groot belang. De oprichting van een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) zou kunnen helpen bij het realiseren van onze doelen. Verder zou een studie naar de ontwikkelingsmogelijkheden van het stationsgebied van Voorschoten - gericht op een moderne mix van wonen en werken - onderdeel moeten uitmaken van de prioriteitenlijst van deze RIA."

De motie luidt:

"Motie 317.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 7 maart 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/075422/384059,

constaterende dat:

- 1. de Regionale Investeringsagenda van Holland Rijnland een belangrijke boost kan geven aan de ontwikkeling van Voorschoten;*
- 2. het college duidelijk heeft gemaakt in het raadsvoorstel dat Voorschoten baat heeft bij deze RIA;*

overwegende dat:

- 3. de verschillende gemeenten binnen Holland Rijnland in hun zienswijzen voor de RIA specifieke punten hebben ingebracht over de lokale kwesties van iedere gemeente;*
- 4. het belangrijk is dat Voorschoten ook zijn lokale punten in de RIA inbrengt;*
- 5. de opmerkingen van het college én de raad van Voorschoten in hun zienswijze vooral procesmatig en financieel van aard zijn en derhalve voorbijgaan aan de specifieke zorgen en belangen die voor Voorschoten spelen;*
- 6. deze zaken wel onder meer door wethouder De Bruijn mondeling genoemd zijn op gestelde vragen tijdens de commissievergadering van Burger en Bestuur op 29 februari 2024;*

van mening dat:

- 7. het blauwgroene karakter van Voorschoten benadrukt mag worden in de zienswijzebrief van de raad aan Holland Rijnland;*
- 8. het belang van een goede bereikbaarheid van Voorschoten idealiter zou moeten terugkomen in deze zienswijze;*
- 9. de ontwikkeling van bedrijventerrein de Dobbewijk een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van ons dorp;*
- 10. de herinrichting van ons stationsgebied in deze RIA expliciet moet worden meegenomen;*

verzoekt het college om zorg te dragen dat bovengenoemde inhoud (punten 7 t/m 10) verwerkt gaat worden in de tekst van de RIA, met ook een nadrukkelijke verwijzing naar het tekstvoorstel in het amendement, zodat Voorschoten herkenbaarder terugkomt in dit betreffende stuk,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Beste voorzitter. In de commissie waren wij positief over deze Regionale Investeringsagenda. Er staat veel in. Voorschoten wordt niet veel genoemd, maar er

staat wel heel veel in wat van belang is voor Voorschoten. Dat zijn allemaal zaken die wij moeilijk zelf kunnen regelen, maar die eigenlijk wel geregeld moeten worden. We zijn blij om te zien dat dat zo terugkomt. Wij waren ook te spreken over de zienswijze die er lag. Er stonden inderdaad veel procesmatige punten in, maar dat zijn wel belangrijke procesmatige punten. We zoeken altijd een manier om grip te houden. Het was goed om te zien dat Voorschoten daar professioneel in meedenkt. Maar de heer Posthuma was scherper en preciezer en zei: het is jammer dat we een stuk Voorschotense identiteit missen. Hij heeft ons daar in ieder geval van overtuigd. Hij is met een voorstel gekomen om een toevoeging te doen. Ik denk dat dat een krachtig voorstel is dat goed past bij de positieve toon van deze Regionale Investeringsagenda, maar ik denk ook dat het belangrijk en goed is dat we ons als Voorschoten assertief opstellen en zeggen: dit zijn wij, wij doen ertoe in deze regio en wij doen graag mee. Ik ben dus blij met deze zienswijze, maar we denken dat de toevoeging die in het amendement vastligt, waardevol is. Wij zullen daarin meegaan en dus ook met de motie om dan daarmee aan de slag te gaan.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Dan zie ik het toch een beetje als mijn taak om wat historisch besef in deze discussie te brengen. De SP-fractie is namelijk heel blij dat er in deze RIA helemaal niet zoveel over Voorschoten staat. De oorzaak daarvan ligt in het recente verleden, want deze RIA is de nieuwe versie van wat vroeger het RIF heette, het Regionaal Investeringsfonds, waar ook alle gemeenten in Holland Rijnland heel veel geld inbrachten, waarmee dan belangrijke, vooral infrastructurale projecten werden verwezenlijkt. Het belangrijkste van die infrastructurele projecten van het RIF was de RijnlandRoute. Het gevolg daarvan was dat door Holland Rijnland, met geld uit Voorschoten, werd gelobbyd voor een RijnlandRoute waar wij als gemeenteraad volledig tegen waren. Ik zat in die tijd in de Provinciale Staten. Wij moesten beslissen over die RijnlandRoute. Bij belangrijke debatten kwamen er insprekers uit de regio. Dan kwam eerst burgemeester Lenferink namens Holland Rijnland vertellen dat Holland Rijnland heel graag de RijnlandRoute wilde. Daarna moest Freddy Blommers namens Voorschoten komen vertellen dat het toch niet zo'n goed idee was. Met andere woorden: wij zijn blij dat er niet wéér zo'n situatie komt. Daarom vind ik het amendement eigenlijk niet zo handig, juist omdat het ook gaat over infrastructuur en de wegen. Je krijgt het meteen voor je kiezen als je dit gaat inbrengen bij Holland Rijnland.

Er is nog een ander punt vanuit een hele andere pet, die ik nog even heb en die ik nu weer even opzet, namelijk die van AB-lid van Holland Rijnland. Dat gaat niet zozeer over de inhoud als over de procedure. De afgelopen maanden hebben alle gemeenteraden een inbreng kunnen leveren voor de RIA: welke projecten moeten daarin komen staan? Wij hebben daar ook de mogelijkheid voor gehad. Ik meen me ook te herinneren dat we dingen hebben aangedragen. Als we nu, in dit stadium, nu de RIA eigenlijk al is opgesteld, in een zienswijze nog even met extra projecten komen, denk ik dat dat er heel raar uitziet.

De heer **Reinke** (VVD): Voorzitter. De commissievergadering hoeven we inderdaad niet te herhalen, maar we willen complimenten geven voor de kundige wijze waarop de PvdA en GroenLinks het hebben samengevat. Dat waren de inderdaad de punten die erg belangrijk waren. We hebben gesproken over samenwerking en over het voordeel dat we uit de samenwerking kunnen halen. We hebben ook gesproken over de voordelen voor Voorschoten. Ik ben het niet geheel met de voorgaande spreker eens, aangezien het toch belangrijk is om het blauwgroene karakter van Voorschoten te benadrukken, omdat er anders wellicht twijfel bestaat over hoe wij ons als Voorschoten zien: als blauwgroen of vallen we net weer onder het stedelijke karakter van Leiden? De heer Maassen heeft natuurlijk een goed punt: we moeten niet per se met allemaal nieuwe punten aankomen. Ik zie de hier gegeven input echter zo dat er aangesloten wordt bij bestaande projecten, maar dat er in ieder geval wel wordt gezegd dat zo'n fietsroute Holland Rijnland natuurlijk ontzettend interessant kan zijn voor ons wat dichtgeslibde dorp. Zo zou ik het inderdaad willen opvatten. Wij staan op zich heel welwillend tegenover het amendement en/of de motie. Wellicht kan er nog worden toegelicht waarom er een motie en een amendement waren. We willen nog wel de reactie van het college afwachten, met name omdat er gevraagd wordt om bepaalde zaken in RIA's expliciet over te nemen. We willen horen of dat mogelijk is.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. We hebben vorige week een heel goede discussie gehad, zoals ook is uitgedragen door mijn overbuurvrouw, mevrouw Mieremet. Dat is zonder meer een feit. Ik heb een aantal opmerkingen. Ik heb ook best wel wat kritische vragen gesteld over het stuk zelf, omdat er als het ware al bestuurlijke opbrengsten worden ingeboekt terwijl de trein nog moet gaan rijden. Dat zijn wel wat kanttekeningen. Het is ook een erg optimistische visie: men gaat nu al uit van netto-ontvangsten door een multipliereffect. Dat moet allemaal nog blijken, maar dat

neemt niet weg dat ik het goed stuk vind. Ik heb ook veel waardering voor de zienswijzebrief; laat ik dat uitdrukkelijk zeggen. De heer Posthuma heeft dat al gezegd. Ik heb al vaker gepleit voor zienswijzebrieven met kleur op de wangen en niet met alleen een puur formele reactie. Hier is heel veel werk gemaakt van de zienswijzebrief, trouwens ook van de zienswijze van het college op het voorstel. Dat compliment moet uitdrukkelijk uitgesproken worden.

Ook wij staan sympathiek ten opzichte van het amendement, maar we hebben ook een aantal vragen. Is er bijvoorbeeld personele capaciteit om de in het amendement aangedragen punten - die vier punten zijn natuurlijk niet gering - te realiseren? We kunnen het noemen, maar kan het vervolgens ook? Als je iets noemt wat niet gerealiseerd kan worden, denk ik dat je niet zo verstandig bezig bent. Ik heb ook de vraag hoe dit zich, als je dit gaat opnemen, verhoudt ten opzichte van de omgevingsvisie, die wij ook nog gaan opstellen, bijvoorbeeld over de herinrichting van het station en de visie op het stationsgebied. Ik neem aan dat wij dat ook in een omgevingsvisie gaan opnemen. Hoe verhoudt dat zich ten opzichte van deze investeringsagenda?

Ik heb vorige week benadrukt dat ik het erg belangrijk vind dat wij aan de voorkant van het proces input kunnen leveren voor de nog op te stellen regionale beheersverordening. Dat is een cruciale verordening, want als wij daar geen input voor kunnen leveren, kun je inhoudelijk benoemen wat je belangrijk vindt maar als dat dan in het proces zelf niet gerealiseerd kan worden ... Dat is een ander accent dan het accent van de indieners van GroenLinks en de PvdA: die procesmatige kant is even belangrijk als de inhoudelijke kant, want zonder betrokkenheid van Voorschoten om vanaf het begin haar stempel te kunnen zetten en mee te kunnen denken kun je prachtige moties en amendementen maken, maar zet dat weinig zoden aan de dijk. Mijn indringende vraag aan de wethouder is dus in welke mate wij betrokken worden bij het leveren van input aan de voorkant op die regionale verordening. Die regionale verordening is eigenlijk de spil van het hele stuk, want als wij niet achter die regionale verordening staan, gaan wij misschien de weg van de heer Maassen op.

Ik wil dus een reactie van de wethouder op het amendement. Ik heb begrepen dat ook de motie in discussie is. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het dictum van de motie een beetje wonderlijk vind. Er staat: "verzoekt het college om zorg te dragen dat bovengenoemde inhoud (punten 7 t/m 10) verwerkt gaat worden in de tekst van de RIA" - dus niet alleen in de zienswijze maar in het document zelf - "met ook een nadrukkelijke verwijzing naar het tekstvoorstel in het amendement, zodat Voorschoten herkenbaarder terugkomt". Dat dictum is heel dwingend. Collega Deuzeman heeft vorige week de loftrumpet over vertrouwen gestoken. Als het amendement zou worden aangenomen en als de wethouder daar positief over is, denk ik dat je ook een beetje vertrouwen mag hebben dat die vier punten hun weg vinden in de rest van het proces. Dan hoef je dat niet te verwoorden op deze manier, die volgens mij bovendien niet erg sympathiek overkomt.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Het gaat om een amendement op een zienswijze. Die dien je in. Wij willen het college verzoeken om daar vervolgens ook mee aan de slag te gaan. Ik denk eigenlijk dat daar een positieve houding van het college bij past en we hebben er alle vertrouwen in dat het college daarmee aan de slag zal gaan. Ik weet dus niet waar dit verwijt van de heer Bremmer over "wantrouwen" vandaan komt. Dat leeft in ieder geval niet bij de fractie van GroenLinks.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dit is niet op basis van wantrouwen opgesteld; helemaal niet. Ik wil de heer Bremmer ook meegeven dat er geen nieuwe dingen in staan en dat het eigenlijk een goede samenvatting is van de discussie die we in de commissie B&B hebben gehad en ook van de opmerkingen van de wethouder. Hij heeft een paar heel goede opmerkingen gemaakt die inhoudelijk heel stevig zijn. We hebben gepoogd om dat samen te vatten, dus niet om nieuw beleid te creëren maar om allerlei dingen die in de verschillende discussies in commissievergaderingen voorbij zijn gekomen, op die manier in zo'n regionaal samenwerkingsverband te laten terugkomen. Het is niets meer en niets minder.

De heer **Maassen** (SP): Ik maak het ingewikkeld, want ik wil reageren op wat de heer Posthuma zei. Hij zei dat er geen nieuwe dingen zijn opgenomen. Ik zie de herinrichting van ons stationsgebied staan. Ik kan me niet herinneren wanneer we dat besloten hebben. Ik weet niet eens wat hij ermee bedoelt en zelfs niet welk station het is. Ik ben dus benieuwd hoe de heer Posthuma dit nieuwe punt rijmt met "er staan geen nieuwe punten in".

De heer **Posthuma** (PvdA): Het is niet zo dat we erover besloten hebben, meneer Maassen. Daar gaat het helemaal niet om. Ik zie mevrouw Van Meenen al heel druk knikken en het met mij eens

zijn. Het gaat erom dat we erover gesproken hebben. Het gaat er niet om dat daar een beslissing over moet komen, dat we een idee hebben of dat er een richting zou kunnen zijn. We hebben nog helemaal niet besloten dat het gaat gebeuren, maar het is vanwege die verbinding wel goed om daarover na denken. Ik begrijp niet zo goed waarom de heer Maassen hiervan een ongelofelijk punt aan het maken is, want dit is in dit geval wel een beetje spijkers op laag water zoeken.

De heer **Maassen** (SP): Dit is dus echt precies het probleem: er is één keer in een commissie een keer door iemand geopperd dat er iets over de herinrichting van het stationsgebied moet komen en dat wil u nu meteen in de Regionale Investeringsagenda vastleggen zonder dat we daar überhaupt een plan voor hebben, laat staan dat we dit uitgebreid besproken hebben in de gemeenteraad. Dat is dus precies wat je niet moet doen. Dit is precies hoe we ook met de RijnlandRoute in problemen zijn gekomen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Meneer Maassen was helaas niet bij de commissievergadering aanwezig. Dan had hij kunnen zien hoe de discussie is geweest. Het was een rustig gesprek over die herinrichting van het stationsgebied. Het is geen vaststaand idee. Volgens mij roepen wij er ook heel duidelijk toe op dat we daarover gaan nadenken en dat we daar iets mee moeten. Ik hoor hier heel goed naar buiten komen dat de SP dingen kennelijk vooral wil houden zoals ze zijn, maar wij zijn daar toch een andere mening over toegedaan en willen graag naar voren kijken.

De **voorzitter**: De heer Maassen, voor de derde en laatste keer.

De heer **Maassen** (SP): Die laatste opmerking slaat helemaal nergens op. Ik was inderdaad één keer niet bij een commissievergadering, omdat ik een blessure had. Vervolgens wordt er een motie ingediend waarin staat dat de herinrichting van ons stationsgebied in deze RIA expliciet moet worden meegenomen, terwijl er geen plan is. Er is geen besluit. Het is niets meer dan een luchtballonetje. Als je daar dan iets van zegt, word je meteen in de hoek gezet in de zin van: "de SP wil niet vooruit". Dat zijn van die flauwe grappen. Meneer Posthuma, misschien moet u iets meer tijd besteden aan fatsoenlijke besluitvorming en iets minder aan beeldvorming van andere partijen, want dit slaat echt helemaal nergens op.

De **voorzitter**: En dit alles via de voorzitter, de heer Maassen.

De heer **Maassen** (SP): Ja, inderdaad.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Posthuma wenst hier niet meer op te reageren. Dan de reactie van de heer Bremmer op de inbreng van de heer Posthuma en de heer Deuzeman.

De heer **Bremmer** (CDA): Ik vind altijd dat je goed moet luisteren naar de vertegenwoordigers uit deze raad in het algemeen bestuur van Holland Rijnland. Dat doe ik dan ook; ik denk dat hij heel goed gesproken heeft. Maar ik heb de indruk dat de heren Deuzeman en Posthuma mijn punt niet hebben begrepen. Mijn punt zit 'm in de formulering van het dictum. Daar staat namelijk: "verzoekt het college om zorg te dragen" - dus niet om te bevorderen of te stimuleren, maar om zorg te dragen in definitieve vorm - "dat bovengenoemde inhoud verwerkt gaat worden in de tekst van de Regionale Investeringsagenda zelf, met een nadrukkelijke verwijzing naar het tekstvoorstel in het amendement, zodat Voorschoten herkenbaarder terugkomt in het betreffende stuk". Als je het zo formuleert, denk ik dat dat niet goed aankomt bij het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Dan zou ik het anders formuleren. Dat is mijn punt.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Zo, wat een discussie! Volgens mij was het ook een goede discussie. Wij zijn gecharmeerd van wat GroenLinks en de Partij van de Arbeid hebben neergezet. Waarom? Omdat dat volgens mij een vertaling is van waar we het in de commissie over hadden. In ieder geval dank daarvoor. Volgens mij was het ook onder andere op basis van inbreng van het CDA om er wat meer Voorschotens in te krijgen. Dus dank daarvoor. Wij lezen het ook niet zo dat deze projecten uitgevoerd gaan worden. Volgens mij hebben we in de commissie gezegd dat alles wat hierin staat, sowieso aan het begin van het traject zit en dat we met elkaar de prioritering en de uitwerking dus sowieso nog moeten doen. Ik hoop dat de wethouder dit straks kan beamen. Ik hoor dus graag een bevestiging van de wethouder.

De heer **Maassen** (SP): Ik snap niet helemaal hoe mevrouw Mieremet het voor zich ziet dat wij als gemeente Voorschoten eerst tegen Holland Rijnland zeggen dat wij willen dat hier geld voor gereserveerd gaat worden en dat we pas in een later stadium zeggen of het doorgaat. Als wij hiervoor geld vragen, gaan ze ervan uit dat we dit willen. Dat is precies het probleem, want we weten zelf nog helemaal niet of we dit willen. We moeten nu dus niet om geld daarvoor gaan vragen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Volgens mij is dit een plan waarmee we nog aan de voorkant staan. Dat komt nog terug bij ons, want we gaan nog keuzes maken. Bij bepaalde projecten moeten wij namelijk nog kijken hoe zij passen in Voorschoten en of we zelf de coördinatie ervan gaan doen. Dat geldt ook voor wensen die wij hebben, want we gaan dat met elkaar doen. Zo lees ik het dus, maar ik hoor graag de reactie van de wethouder daarop.

De heer **Maassen** (SP): Ik zit namens Voorschoten in het AB van Holland Rijnland. De bedoeling is echt dat deze projecten doorgaan. Ze zijn misschien nog niet ruimtelijk besloten, maar het zijn wel allemaal projecten die al in een vrij ver stadium zijn in de zin van: hier hebben we geld voor nodig en dan gaan we het doen. Nu om geld vragen en dan nog eens gaan nadenken of je dit wel wil, is dus niet de juiste manier. Je moet eerst zorgen dat je het hebt vastgesteld of dat je in ieder geval weet dat je die kant op wil. Dan ga je om geld vragen, niet andersom.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Als ik de indieners goed heb begrepen, willen ze met deze punten het Voorschotense karakter goed weergeven. Volgens mij willen we dat allemaal. We zien dat ook andere gemeenten dit doen en aangeven wat ze zelf belangrijk vinden; dat was ook een van de discussiepunten in de commissie. Wij vinden het proces en de financiën belangrijk. Dat staat ook mooi in de zienswijze, maar wij vinden ook het Voorschotense karakter en de dingen waar wij energie voor willen geven belangrijk. Volgens mij worden ze daarom genoemd, maar ik hoef het voorstel niet te verdedigen. Ik wilde alleen aangeven dat ik het goed idee vind en dat ik ook graag de reactie van de wethouder hoor.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Beste voorzitter; ik zal dan maar meedoen in het rijtje. Na deze kleurrijke en "kleuren op de wangen"-discussie is elk betoog in de eerste termijn natuurlijk een beetje mosterd na de maaltijd. Zoals de heer Reinke al zei, hoeven we de commissievergadering niet over te doen in de raad, maar ik wil namens Voorschoten Lokaal wel een aantal dingen aanstippen. Wij vinden de samenwerking in de regio heel belangrijk, omdat wij denken daarmee ook de zelfstandigheid makkelijker te kunnen behouden en omdat de som meer is dan het geheel der delen. De heer Bremmer zei terecht dat dat wensdenken is. Zover zijn we nog niet, maar dat is wel de bedoeling. In de commissievergadering kwamen kreten voorbij zoals "een vierde bestuurslaag" en "een opgetuigde kerstboom". Dat zijn allemaal zaken die op zich een negatieve connotatie hebben, maar die wel een inspanning vertegenwoordigen van mensen die bezig zijn geweest om een projectenlijst samen te stellen. Wij vinden de zienswijze erg goed, met name door de verwijzing naar de combinatie van de financiën en de capaciteit, zoals mevrouw Mieremet al zei. De gemeenten zijn zelf aan de bal en hebben zelf de leiding om te zeggen of ze wel of niet meedoen, zodat we geen RijnlandRoute-taferelen krijgen waar we in gerommeld en in gezogen worden. We kunnen gewoon als gemeente zeggen: sorry, we doen niet mee. Dat was ook een van de punten van de discussie in de commissie: mooi, drie projecten, maar nou blijkt er een tegenvaller te zijn bij gemeente X, die daardoor niet mee kan doen; hoe gaat dat dan verder? Dat zullen we moeten afwachten. Desondanks vinden wij de gevraagde investering van circa een ton per jaar een overzichtelijke kostenpost om met deze RIA te beginnen. Wij onderschrijven dus de zienswijze. De motie en het amendement van de PvdA en GroenLinks zijn absoluut nodig om het groenblauwe karakter en het accent van Voorschoten te benadrukken. Ik ben het wel met de heer Maassen eens dat het nu op deze wijze toevoegen van projecten niet de weg is en afbreuk doet aan de wijze waarop de andere projectenlijst tot stand is gekomen. Ik ben dus benieuwd wat de wethouder daarover te zeggen heeft: is dat handig of moet het amendement mogelijk aangepast worden?

De **voorzitter**: Ik verzoek wethouder De Bruijn om in te gaan op de gestelde vragen, het ingediende amendement en de ingediende motie.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Als ik inga op de inhoud van het amendement en de motie, kom ik volgens mij al een heel eind, ook wat de gestelde vragen betreft. Allereerst net als in de commissie dank voor de positieve woorden. Die geleid ik meteen door naar onze regiocoördinator achterin de zaal, want daar horen de complimenten thuis voor het opstellen van de zienswijze en natuurlijk ook voor het volgen van alles bij Holland Rijnland.

Ik ga in op het amendement en eigenlijk ook op de motie, want de inhoud is redelijk dezelfde. Over twee punten kan ik heel snel zijn. Over het blauwgroene karakter maar ook over de ontwikkeling van het bedrijventerrein Dobbewijk en de daarmee samenhangende ROM zou ik zeggen: uitstekend. Volgens mij kan daar een strik om, want dat zijn echt concrete zaken die we willen doen en die prima thuishoren in de zienswijze en in de RIA. Bij twee punten wil ik een nuance plaatsen; op zich hebben raadsleden die punten ook al benoemd. Bereikbaarheid is absoluut een ontzettend belangrijk thema, maar ik denk dat we bereikbaarheid beter in algemene zin kunnen meenemen in de zienswijze dan haar expliciet te benoemen. Op dit moment zijn er geen echte concrete infrastructuurele projecten die wij concreet kunnen toevoegen. Dat betekent eigenlijk dat alle projecten nu lopen of eigenlijk al zijn afgerond. Eén daarvan is natuurlijk het laatste stukje van de Velostrada, de doorfietsroute. Dat staat eigenlijk al bij P1. Daarom zou ik adviseren om dit anders te formuleren in die zin dat wij gewoon belang hechten aan bereikbaarheid. Er wordt ook aan gerefereerd dat de nadruk nu met name op de noordkant van de ontsluiting ligt. Dat klopt, maar dat heeft met name te maken met het feit dat in het RIF in die tijd een aantal van dat soort projecten niet zijn gerealiseerd. Vandaar dat dat er nu nogmaals op komt.

De tweede nuance gaat over de herinrichting van het stationsgebied. Ik zeg heel eerlijk dat ik denk dat er wel degelijk kansen liggen voor de toekomst van Voorschoten en dat er veel mogelijkheden liggen. Zoals nu in de RIA staat, wordt het station eigenlijk meer benoemd vanuit een hubfunctie. Dat betekent het toevoegen van Voorschoten als hub, bijvoorbeeld richting de steden of richting Schiphol. Dat is natuurlijk iets anders dan een hele herinrichting van ons stationsgebied. Ik denk dat dit wat dat betreft nog te voorbarig is. In het verlengde van wat de heer Maassen zegt: als wij iets willen, zullen we ook zelf concreet met een plan of ideeën moeten komen. Ik denk dat de omgevingsvisie waarmee we aan de slag gaan, al veel richting kan geven voor de ontwikkeling van het stationsgebied. Die hebben we nog niet. Ik zou dus adviseren om dit nog niet zó concreet in het amendement mee te nemen maar om even te wachten tot na de ontwikkeling van de omgevingsvisie. Na de presentatie van de RIA weet u ook dat er verschillende cycli in komen. Die kunnen we waarschijnlijk meenemen in de volgende ronde, want op dit moment staat het bijvoorbeeld ook niet in het coalitieakkoord. We hebben daar verder geen losse capaciteit voor beschikbaar om dit naast de uitwerking van de omgevingsvisie te doen. Dat is de nuance.

De heer **Posthuma** (PvdA): Met betrekking tot de ontwikkelingsmogelijkheden van het stationsgebied staat heel duidelijk in het amendement dat het gaat om een studie naar de ontwikkelingsmogelijkheden van het stationsgebied. Dat is dus helemaal geen definitieve keuze daarvoor of een richting. Kijk dus of het iets is; ik bedoel niet dat we ermee gaan beginnen. De wethouder zei zojuist dat we het al gaan doen. Daar vragen we in het amendement helemaal niet om. Het gaat over een studie naar de ontwikkelingsmogelijkheden. Dat wil ik even checken.

Wethouder **De Bruijn**: Ik denk dat de heer Maassen het wat dat betreft goed voor ogen heeft. Bij Holland Rijnland worden de ideeën en de projecten die gemeenten al hebben, verzameld en vanuit daar wordt gekeken hoe we er een gezamenlijk project van kunnen maken en hoe we daarmee de boer op kunnen gaan richting andere overheden om dat multipliereffect op te halen. Het is niet zo dat Holland Rijnland het idee voor ons gaat uitwerken. We zullen aan de voorkant zelf een idee of een uitwerking daarvan moeten hebben.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen en opmerkingen vanuit de eerste termijn van de raad besproken? Dat is het geval. We gaan beginnen met de tweede termijn, maar ik kijk eerst of de indieners een schorsing wensen voor mogelijke aanpassingen.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. U kunt kennelijk mijn gedachten lezen.

De **voorzitter**: Dat klopt.

De heer **Bremmer** (CDA): Ik zou daar zelf ook voor zijn, maar ik zou even naar de indieners willen kijken. Ik denk dat het belangrijk is - dat is de mening van mijn fractie - om, als dat enigszins kan, zo unaniem mogelijk of met zo breed mogelijke steun dit amendement en eventueel de motie - maar in eerste instantie het amendement - aangenomen te krijgen. Wat dat betreft zijn wij gaarne bereid mee te denken. Ik hoop dat de indieners omgekeerd bereid zijn om mee te denken met andere woordvoerders.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben het geheel met de heer Bremmer eens. Laten we gewoon met z'n allen kijken hoe we hier een unaniem voorstel van kunnen maken.

De **voorzitter**: Dan schorsen we tot 22.05 uur, zodat u tijd heeft om te overleggen én om een sanitaire stop te maken.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

De **voorzitter**: Ik geef de heer Posthuma het woord om de uitkomst van de schorsing aan de raad mee te delen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. We hebben ampel beraad gevoerd, waarin we met een aantal mensen bij elkaar zaten en hebben bekeken hoe we het zo kunnen krijgen dat het amendement unaniem aangenomen wordt, want de heer Bremmer zei terecht dat het belangrijk is om naar unanimiteit te streven. We hebben een aantal zaken uit het amendement gehaald. De nieuwe brief is met de fractievoorzitters gedeeld. Ik heb begrepen dat iedereen met deze wijziging kan instemmen. Ik ben heel benieuwd naar de reactie van de wethouder: wat vindt hij hiervan? Het gewijzigde amendement, dat mede wordt ingediend door alle overige fracties, luidt:

"Amendement 287.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 7 maart 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/075422/384059,

constaterende dat:

- 1. de Regionale Investeringsagenda van Holland Rijnland een belangrijke boost kan geven aan de ontwikkeling van Voorschoten;*
- 2. het college duidelijk heeft gemaakt in het raadsvoorstel dat Voorschoten baat heeft bij deze RIA;*

overwegende dat:

- 3. de verschillende gemeenten binnen Holland Rijnland in hun zienswijzen voor de RIA specifieke punten hebben ingebracht over de lokale kwesties van iedere gemeente;*
- 4. het belangrijk is dat Voorschoten ook zijn lokale punten in de RIA inbrengt;*
- 5. de opmerkingen van het college én de raad van Voorschoten in hun zienswijze vooral procesmatig en financieel van aard zijn en derhalve voorbijgaan aan de specifieke zorgen en belangen die voor Voorschoten spelen;*
- 6. deze zaken wel onder meer door wethouder De Bruijn mondeling genoemd zijn op gestelde vragen tijdens de commissievergadering van Burger en Bestuur op 29 februari 2024;*

van mening dat:

- 7. het blauwgroene karakter van Voorschoten benadrukt mag worden in de zienswijzebrief van de raad aan Holland Rijnland;*
- 8. het belang van een goede bereikbaarheid van Voorschoten idealiter zou moeten terugkomen in deze zienswijze;*
- 9. de ontwikkeling van bedrijventerrein de Dobbewijk een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van ons dorp;*

Daarom besluit de raad de volgende tekst toe te voegen aan de zienswijze van de gemeenteraad (tussen het kopje 'Ontwikkeling beheersverordening' en kopje 'Proces' op bladzijde 2):

'Profiel Voorschoten

Voorschoten zien we als de blauwgroene ader van het gebied Holland Rijnland. Dat is het karakter van het dorp. Verder zien we een goede verbinding van Voorschoten met de verschillende gemeenten in Holland Rijnland als zeer essentieel. De slechte ontsluiting van Voorschoten is al jarenlang de flessenhals voor de economische ontwikkeling van dit zuidelijke deel van de regio Holland Rijnland. Het gaat daarbij om alle verbindingen: over de weg, over het spoor en met de fiets.

Ook de bereikbaarheid en herinrichting van onze bedrijventerreinen, met speciale aandacht voor de Dobbewijk, zijn voor Voorschoten van groot belang. De oprichting van een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) zou kunnen helpen bij het realiseren van onze doelen."

We trekken de motie in. We hebben er alle vertrouwen in dat de wethouder dit gaat doen, maar we vragen de wethouder om toe te zeggen dat hij hier met volle energie en overtuiging mee aan de slag gaat namens Voorschoten.

De **voorzitter**: Is het handig voor de tweede termijn dat ik eerst de wethouder laat reageren op het gewijzigde ingediende amendement? Dat is het geval.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Ik kan me prima vinden in het nieuwe voorstel in het amendement. Ik kan zeker ook toezeggen dat ik dit heel goed en nadrukkelijk zal meenemen richting Holland Rijnland. Ik zit er regelmatig. Ik denk dus dat dat wel goed moet komen.

De **voorzitter**: We gaan nu uiteraard nog even de tweede termijn in.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Ik bedank de andere woordvoerders voor de goede samenwerking. De intentie van de heer Posthuma en mij was om vooral aan te sluiten bij de positieve zaken die we terugzien in de Regionale Investeringsagenda en om te benadrukken dat wij ons als Voorschoten daarmee verbonden voelen en het belang daarvan zien voor onze gemeente. Ik denk dat dit in de huidige vorm goed naar voren komt. Ik dank de wethouder voor zijn toezegging.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Ik ben in de eerste termijn nogal van leer getrokken over het amendement. Ik ga de grap gewoon maken: ik ben er met een gestrekt been ingegaan. Maar ik denk dat dit als effect heeft gehad dat we nu tot een goed amendement zijn gekomen waar iedereen achter staat, dus ook de SP. Dank aan iedereen voor de soepelheid om met mijn ongezouten kritiek om te gaan.

De **voorzitter**: Zoals ik aan mijn rechterzijde hoor: die gaan we onthouden.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Ik sluit me graag aan bij de woorden van de vorige sprekers. Er is een goede discussie gevoerd. Die was pittig, maar we komen er mooi uit en er ligt een prachtige opgave voor de opvolger van de heer Maassen in het algemeen bestuur van Holland Rijnland. We gaan daar nog over besluiten, maar ze heeft vanavond vermoedelijk heel veel belangrijke input gekregen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik wil eigenlijk onszelf een compliment geven, want eigenlijk is het best wel goed dat we soms over onze eigen dingen heen stappen na kritiek van één raadslid. Zo zag ik het een beetje; de heer Maassen ging er pittig in, maar daardoor wordt het wel beter. Dus dank daarvoor.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ook wij zijn blij dat de indieners de anderen hebben opgezocht en dat we tot een mooi resultaat zijn gekomen. De motie is ingetrokken en het amendement is zodanig aangepast dat iedereen zich erin kan vinden. Volgens mij kunnen we het amendement met alle partijen indienen; ik weet niet of dat een idee is. O, dat is al gebeurd.

De **voorzitter**: Het gewijzigde amendement is door alle partijen ingediend.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Sorry, ik loop wat achter, maar dat is helemaal mooi.

De **voorzitter**: Daarom ben ik er. Ik kijk naar de wethouder, maar ik heb geen vragen of opmerkingen gehoord.

Wethouder **De Bruijn**: Ik ook niet.

De **voorzitter**: Dan sluit ik de beraadslaging.

In stemming komt het gewijzigde amendement 287 van alle fracties.

Het gewijzigde amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

13. Benoeming leden Adviescommissie omgevingskwaliteit Voorschoten (raadsregistratienummer Z/23/079420/379416)

De **voorzitter**: Op grond van de Omgevingswet moet de raad een gemeentelijke commissie instellen die adviseert over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Met het in werking treden van de Omgevingswet is de commissie voor Welstand en Cultureel Erfgoed van rechtswege vervallen. Daarvoor is deze adviescommissie in de plaats gekomen. De leden van de Welstandscommissie waren benoemd tot 1 januari 2024. Gevraagd wordt hen opnieuw te benoemen maar dan in de gemeentelijke adviescommissie. Het is een goed gebruik om niet te spreken over personen. Is een inhoudelijke bespreking gewenst over het inhoudelijke stuk van het voorstel? Er zijn geen fracties die hierover het woord willen voeren. Dan gaan we direct over tot de stemming, uiteraard met briefjes. Met uw goedvinden zijn de griffier en ondergetekende weer het stembureau.

(De stembriefjes worden rondgedeeld en opgehaald en de stemmen worden geteld.)

De **voorzitter**: De uitslag van de stemming is als volgt. De heer Cloïn is benoemd met 21 stemmen. De heer Den Hartog de Wilde is benoemd met 21 stemmen en één ongeldige stem. Mevrouw Lamboo is benoemd met 21 stemmen. Mevrouw De Back is benoemd met 21 stemmen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. U zei: 21 stemmen voor, met één ongeldige stem. Dat kan niet.

De **voorzitter**: Excuses, dan heb ik dat verkeerd gezegd. Ik moet zeggen: 20 stemmen voor en één ongeldige stem. Dank u wel. Wij feliciteren de drie leden en het plaatsvervangend lid met hun benoeming.

14. Benoeming leden Algemeen Bestuur Holland Rijnland (raadsregistratienummer Z/24/083982/385779)

De **voorzitter**: De heer Maassen heeft aangegeven het stokje als lid van het algemeen bestuur van Holland Rijnland te willen overdragen. Mevrouw Schroot heeft aangegeven graag het stokje te willen overnemen. Het voorliggende besluit gaat hierover. We maken van deze gelegenheid gebruik om de wisseling in het afgelopen jaar in het wethouderschap bij Holland Rijnland formeel te bevestigen, waardoor wethouder Schokker een van de twee plaatsvervangende leden zal zijn. We hebben met elkaar vastgesteld dat een inhoudelijke bespreking van het voorstel niet nodig is. Omdat het om benoemingen gaat, is de stemming schriftelijk en geheim, maar voordat we daartoe overgaan, wijs ik erop dat er drie beslispunten zijn. Beslispunt 1 is het eervol ontslag verlenen aan de heer Maassen, raadslid, als lid van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. Beslispunt 3 is: in het geval in een AB-vergadering een afwezig AB-lid niet vervangen kan worden, worden diens stemmen overgeheveld naar het aanwezige AB-lid uit Voorschoten.

De beslispunten 1 en 3 worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Beslispunt 2 gaat over de voordracht van mevrouw Schroot. Daarover gaan wij weer schriftelijk stemmen.

(De stembriefjes worden rondgedeeld en opgehaald en de stemmen worden geteld.)

De **voorzitter**: De uitslag van de stemming is als volgt. Mevrouw Schroot is benoemd met 21 stemmen voor en 1 stem tegen. Wethouder Schokker is benoemd met 19 stemmen en 2 ongeldige stemmen. Daarmee zijn beiden benoemd. Ik bedank de heer Maassen, die het stokje aan mevrouw Schroot heeft overgedragen, voor zijn noeste arbeid en inzet voor de regio.

(Geroffel op de tafels)

15. Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer (raadsregistratienummer Z/24/084013/385942)

De **voorzitter**: Door de Wet Versterking decentrale rekenkamers moeten we de organisatievorm van onze Rekenkamer aanpassen. De raad besluit hiertoe een gemeenschappelijke regeling vast te stellen. In het presidium is vastgesteld dat inhoudelijke bespreking van het voorstel niet nodig is, maar ook hier is uiteraard een schriftelijke geheime stemming nodig, want het gaat over de leden. Er zijn vier beslispunten. Over de beslispunten 3 en 4 gaan wij in één keer schriftelijk stemmen. Beslispunt 1 is: "De hierna volgende gemeenschappelijke regeling te treffen onder de naam Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg". Beslispunt 2 is: "De verordening op de Rekenkamercommissie Leidschendam-Voorburg, Oegstgeest, Voorschoten en Wassenaar 2014 in te trekken".

De beslispunten 1 en 2 worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: We gaan nu stemmen over de beslispunten 3 en 4.

(De stembriefjes worden rondgedeeld en opgehaald en de stemmen worden geteld.)

De **voorzitter**: De uitslag is als volgt. De heer Kamermans is benoemd met 21 stemmen. De heer Gerdes is benoemd met 21 stemmen. Mevrouw Kühler is benoemd met 21 stemmen. Mevrouw Pronk is benoemd met 21 stemmen. De heer Spaan is benoemd met 21 stemmen. De heer Teeuwen is benoemd met 21 stemmen. De heer Simon is benoemd met 21 stemmen.

(Geroffel op de tafels)

16. Voorbereiden AB vergadering Omgevingsdienst West-Holland 11 maart 2024

De **voorzitter**: Wenst iemand op dit moment iets mee te geven?

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben een suggestie om het volgende mee te nemen. In de Kadernota 2025 van de omgevingsdienst komt de robuustheidsdiscussie aan bod. Dat wil zeggen dat het beter en steviger moet worden. Wat daarbij opvalt, is dat er geen schaalgroottediscussie voorkomt. Dat speelt in omgevingsdienstenland wel: zijn we groot genoeg om het allemaal aan te kunnen? Wetend dat deze omgevingsdienst van Noordwijk naar Nieuwkoop, Zoeterwoude en Katwijk loopt, dat er enkele grote bedrijven in dit werkgebied zitten en dat ze dit allemaal met 140 personen moeten bemannen, is een schaalgroottediscussie van belang: kunnen ze het aan en is verder samenwerken of misschien samengaan met andere omgevingsdiensten, dus verder gaan dan het uitwisselen van pilots, zoals zij dat zelf zeggen, misschien aan de orde? Ons voorstel is dus dat zij daar in 2025 ook over discussiëren.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Wij schrikken een beetje van de oplopende kosten, de beruchte 9,25%. De indexering van het tarief is bepaald op 9,25%. Dat is gebaseerd op de commissie Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden. Er gaat vast iets dagen, want daar hebben we het vaker over gehad. Daarnaast is er nog eens 4% bijstelling van de productiviteitsnorm. Bij elkaar is dat een stijging van de lasten met ruim 13%. De onderbouwing is navolgbaar, maar deze lastenstijging is natuurlijk niet acceptabel als hamerstuk. D66 ziet dan ook graag in de Kadernota een voorstel waarin keuzes in samenhang worden voorgelegd. We kunnen niet klakkeloos meegaan met die verhoging bij alle GR'en en de lastenverzwaring in onze eigen ambities opvangen; wellicht hoort de heer Posthuma een bekend verhaal, ook al mag of wil hij waarschijnlijk ook hier het woord niet over voeren. Dus graag integraal afwegen wat we wel of niet meer doen en dit ook inbrengen in de AB-vergadering van de ODWH.

De **voorzitter**: Wij geven deze opmerkingen door aan het college om die mee te nemen bij de vergadering.

17. Motie vreemd aan de orde van de dag: motie 319 van Voorschoten Lokaal over geboorteaangifte

De **voorzitter**: Ik vraag de heer Bremmer om het voorzitterschap van mij over te nemen.

(De heer Bremmer neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de burgemeester.)

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de indiener van de motie, mevrouw Zoun.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Allereerst excuus, mijn mede-raadsleden, dat julie deze motie pas laat hebben ontvangen, maar ik had het nogal druk met wat andere dingen die hier alles mee te maken hebben. Tweeënhalve week geleden is onze dochter Florine geboren.

De **voorzitter**: Kunt u de naam van uw dochter herhalen? Ik hoorde die niet goed.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Florine.

De **voorzitter**: Florine. Heel duidelijk.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ja, voor de notulen. De vader wilde haar geboorte aangeven, maar tot onze verbazing kon dat pas op 26 februari. Dat was te laat, want volgens de wet moet je binnen drie werkdagen je kind aangeven. We hebben in Voorschoten wel de mogelijkheid om een kind online aan te geven, zodat je toch binnen de wet kan blijven. Maar wij vonden dit toch echt een stukje minder leuk: je kind is geboren, je wil naar het gemeentehuis, je wil van de ambtenaar "gefeliciteerd" horen, maar er komen ook wat nadelen bij kijken. Zo duurt het wat langer voordat je een bsn-nummer hebt. Dat betekent dat je een kind ook pas later kan aanmelden bij een zorgverzekering. Als je kindje iets heeft en als je naar het ziekenhuis moet of bij de apotheek medicijnen moet halen, kan dit ervoor zorgen dat je deze zelf moet betalen. Over het algemeen betaalt de zorgverzekering, maar door bureaucratie en ingewikkelde codes kan het zomaar zijn dat de zorgverzekering zegt: helaas kunnen wij dit niet terugbetalen. Dat kan flink in de kosten lopen. Wij zijn gelukkig in de omstandigheid dat wij dat kunnen betalen, maar er zijn genoeg mensen die dat niet kunnen en die dus echt onnodig voor de keuze staan: kunnen zij een antibioticakuurtje voor hun kind betalen of niet? Hierbij dien ik dus graag motie 319 in om geboorteaangifte bij een ambtenaar in het gemeentehuis altijd binnen drie werkdagen mogelijk te maken, zodat mensen de keuzevrijheid behouden om in het gemeentehuis aangifte te doen of online. De motie luidt:

"Motie 319.

*De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 07 maart 2024, gehoord de be-
raadslaging,*

constaterende dat:

- a) een geboorteaangifte wettelijk verplicht binnen 3 werkdagen moet plaatsvinden;*
- b) in Voorschoten een geboorteaangifte alleen nog op tijd kan online;*

overwegende dat:

- c) de geboorte van een echte Voorschotenaar een heuglijk feit is;*
- d) door krimp van het aantal kinderen per gezin en minder thuisbevallingen extra feestelijke aandacht voor geboorten in Voorschoten wenselijk is;*
- e) het van belang is zo snel mogelijk een bsn-nummer te krijgen;*

verzoekt het college de geboorteaangifte op het gemeentehuis altijd binnen 3 werkdagen mogelijk te maken,

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Het is eigenlijk heel mooi dat dit een motie is die uit de praktijk komt, maar wat is "een Voorschotenaar met voorrang"? Bij "een echte Voorschotenaar" krijg ik echt ... Dat begrijp ik niet, want wat is "een echte Voorschotenaar"?

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Iemand die in Voorschoten geboren is, want als het kind in een ziekenhuis in Leiden is geboren, moet je natuurlijk in Leiden aangifte doen. Dan staan wij dus niet voor deze keuze, want dan kunnen wij daar als gemeenteraad niks over zeggen. Het kan dus niet dat het dan twee weken duurt. "Voorschotenaar met voorrang" betekent dat een geboorteaangifte voorrang moet krijgen of dat daarvoor een plekje vrijgehouden moet worden. Ik hoop dat ik voldoende toelichting heb gegeven.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Dank. "Met voorrang" snap ik: dat betekent dat er meer aandacht aan gegeven moet worden. Net als u hoor ook ik graag de reactie, maar u heeft het over de geboorte van een Voorschotenaar en niet van "een echte Voorschotenaar". Het is dus gewoon een Voorschotenaar, want als je niet in Voorschoten geboren bent ...

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Ja.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Oké, dank je. Het gaat dus gewoon om "een Voorschotenaar".

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Ik wil eerst mevrouw Zoun feliciteren met de geboorte van Florine. Het is fantastisch wanneer je nieuw leven in de wereld mag brengen en je gezin daarmee mag uitbreiden. Het is vervelend dat haar aangifte zo is verlopen. Ik begrijp dus de emoties die de aanleiding zijn voor het indienen van deze motie; daarmee worden dus ook emoties geuit. Maar de vraag vanuit onze fractie is: waarom geen schriftelijke vragen? Daarmee kan je ook politieke sturing geven aan processen. Ik heb ook een vraag bij "Voorschotenaar met voorrang", want als je je in Voorschoten registreert, ben je toch al een Voorschotenaar? Je bent dan immers geboren in Voorschoten. Dus waarom "Voorschotenaar met voorrang"? Ik snapte de titel dus niet en ik vind die dus al niet goed gekozen. Een passendere, betere titel zou zijn: "geboren in Voorschoten, voorrang bij aangifte". Nu snap ik de titel echt niet. Ik dacht: discrimineren wij Voorschotenaren anders? En ik zou dus ook graag antwoord krijgen op de vraag: waarom geen schriftelijke vragen?

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Allereerst natuurlijk ook namens onze hele fractie van harte gefeliciteerd met de geboorte. Als je een dag eerder was geweest met de motie, had je ook een mooi cadeautje gekregen, maar helaas moet dat nog even op zich laten wachten, mevrouw Zoun. Dat komt er vast en zeker nog aan, net als bij de geboorte van je zoon. Maar we wensen Florine in ieder geval een heel mooi, feestelijk en fantastisch leven in Voorschoten.

Ik had dezelfde vraag als mevrouw Kortekaas over de titel van de motie, maar ik heb ook de vraag of u met inmiddels vier kinderen al ervaring heeft met het verschil tussen de digitale en de analoge aanvraag qua toekenning van het bsn-nummer. Eigenlijk was dat immers een van de belangrijkste redenen die u aangaf. Mijn laatste bevalling is ruim 30 jaar geleden. Ik weet dus niet hoe dat gaan is. Dat was overigens ook een thuisbevalling, dus een echte Voorschotenaar. Dat weet ik dus niet; dat wil ik dus graag van u horen en misschien kan de burgemeester daar antwoord op geven. Ik ben ook heel benieuwd naar de reactie van de burgemeester op de motie.

De heer **Maassen** (SP): Voorzitter. Natuurlijk ook felicitaties en zo, maar ... Ik deed zo mijn best om positief te beginnen. Ik ben een beetje kortaf. Dat heeft iets te maken met pijn in mijn lichaam en zo; excuus daarvoor. Ik ben nog "kortaffer" dan normaal. Toen ik me lang geleden aanmeldde om iets aan gemeenteraadspolitiek te gaan doen, kreeg ik in cursussen altijd mee dat je je eigen persoonlijke puntjes niet algemeen moest maken. Ik snap nu waarom, want ik vraag me eigenlijk een beetje af wat het probleem is. Mevrouw Zoun heeft er in de eerste termijn een betoog over gehouden dat je dan te laat een bsn-nummer hebt en dat je dan problemen hebt met medicijnen halen voor je kind. Dat kan natuurlijk inderdaad een probleem zijn, maar daar is een oplossing voor, want als je online aangifte doet, is er geen enkel probleem en heb je dat bsn-nummer op tijd en dan is alles meteen geregeld. Ik snap dus eigenlijk niet zo goed wat het probleem is. Ik snap wel wat het probleem zou kunnen worden. Daarover heb ik een vraag aan het college: als deze motie wordt aangenomen en uitgevoerd, wat kost dat dan aan uitvoeringskosten?

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ook ik wil allereerst de felicitaties overbrengen aan mevrouw Zoun voor de geboorte van haar dochter. Hoewel ik de ervaring natuurlijk begrijp, ben ook ik op zoek naar wat exact het probleem is dat daarachter wegkomt. Ik hoor ook graag van het college of het daarin mee kan gaan. De heer Maassen refereerde al aan wat het betekent als je dit op

een andere manier zou moeten oplossen, want ik kan me inderdaad voorstellen dat daar een kostenpost achter wegkomt die best fors zou kunnen zijn, maar daar kan het college een betere inschatting van maken. Ik wacht dus graag op de appreciatie van het college van deze motie.

De **voorzitter**: Er zijn vragen gesteld over de implicaties van de motie en de kosten en nog een aantal andere vragen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik had een vraag gesteld aan mevrouw Zoun. Ik denk dat het belangrijk is om het antwoord daarop te hebben voordat de burgemeester een reactie gaat geven. Dus als dat kan, graag.

De **voorzitter**: Waarom zijn er door u geen schriftelijke vragen gesteld? Dat was onder andere de vraag van mevrouw Kortekaas.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Daar heb ik eigenlijk gewoon niet over nagedacht. Het is een keuze geweest van de gemeente om het zo te doen en om het online aan te bieden. Een geboorteaangifte staat gewoon in het rijtje van dingen die allemaal plaatsvinden, net zoals de aanvraag van een ID-bewijs of een paspoort. "Voorschotenaar met voorrang" verwijst daarnaar: je verleent voorrang aan het doen van een geboorteaangifte ten opzichte van een ID-bewijs of een paspoort. Ja, het had ook een andere tekst kunnen zijn. Als dat u overtuigt, wil ik dat met alle liefde aanpassen, maar daar verwijst het dus naar: voorrang geven aan een geboorteaangifte ten opzichte van andere burgerzaken of dat daar een ruimte voor blijft.

Wat de andere vragen en opmerkingen betreft: nee, ik denk niet dat er daadwerkelijk een probleem is. Ik heb er ervaring mee in die zin dat we de geboorteaangifte nu dus online hebben gedaan. Daar gaan ook nog twee werkdagen overheen voordat je een bsn-nummer hebt, want je krijgt dat niet direct. Daar zit dus ook een verschil in. Wij hebben echt zitten control-F'en of F5'en om te kijken wanneer dat nou eindelijk kwam. Nou ja, er is niet echt een probleem. Je kan het online doen, maar dat duurt dus wel langer dan wanneer je het direct zou doen. Maar het lijkt ons wat dat betreft een politieke keuze. Zeker als lokale partij vinden wij het toch wel leuk om hier extra aandacht aan te geven, zodat je naar het gemeentehuis kunt om een geboorteaangifte te doen.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Ik heb sympathie voor de gedachte van mevrouw Zoun, maar ik vraag me af of de volgorde echt juist is. Wanneer u schriftelijke vragen zou stellen, zou u aan de hand van de beantwoording immers kunnen concluderen of een motie wel of niet noodzakelijk is. Nu legt u de raad vanuit uw emotie en beleving een motie voor die toch een uitwerking heeft op onze ambtelijke organisatie en op ons functioneren, zonder te weten of dit gegrond is, of er andere oplossingen zouden kunnen zijn of iets dergelijks. Ik wil er dus op wijzen dat dit mij en volgens mij ook mijn fractie wat negatieve gevoelens geeft over de benadering. Het was voor uzelf en voor ons wat beter geweest als hieraan schriftelijke vragen ten grondslag hadden gelegen, waardoor helder was waar we over praten.

De **voorzitter**: Wil mevrouw Zoun daar nog op reageren? Nee. Dan geef ik het woord aan de burgemeester en portefeuillehouder, mevrouw Stemerding.

Burgemeester **Stemerding**: Voorzitter. Uiteraard ook de felicitaties, maar we hebben elkaar vlak na de geboorte van uw prachtige dochter al kort gesproken. Dit is een sympathieke motie en ik begrijp haar ook tot op een zekere hoogte. Zij komt voort uit emotie: je gaat naar het gemeentehuis, waar je dan even heel bewust zit, en je krijgt een felicitatie van de ambtenaar, zoals mevrouw Zoun aangaf. Ik kan mij voorstellen dat dat een mooi moment is. Maar ik denk dat we hier met elkaar ook zakelijk in moeten zitten. Ik heb geen exacte aantallen, want de motie kwam echt iets te laat binnen om die er nog allemaal uit te kunnen trekken, maar het aantal aanvragen voor het daadwerkelijk en feitelijk doen van aangifte van een geboorte aan de balie is verwaarloosbaar. Als deze motie wordt aangenomen, betekent dat dat we structureel, elke dag weer, ruimte in de agenda vrij moeten houden en moeten zorgen dat er altijd een plekje vrij is, omdat je natuurlijk niet weet wanneer kinderen worden geboren. Dat betekent ambtelijke capaciteit en extra kosten. Bijna alle gemeenten zijn juist vanwege dit aspect overgegaan op online aangifte doen. Je moet die aangifte inderdaad binnen drie dagen doen. Als iemand aangeeft dat beide ouders of hij - want ik kan mij zomaar voorstellen dat de vader vaak de aangifte doet - analfabeten zijn, is er natuurlijk altijd een reden, maar ook zo'n vraag komt niet of nauwelijks voor. Er is altijd wel iemand die kan helpen om die aangifte thuis online te doen. Dat het dan nog twee dagen duurt voordat er een bsn-

nummer is: geen enkele gemeente verstrekt een bsn-nummer. Die aanvraag wordt gedaan en wordt opgestuurd. Vervolgens krijgen wij het terug en dan wordt het bsn-nummer gegeven. Snel kan het eenvoudigweg niet gaan. Ook dat geldt voor elke gemeente.

Eigenlijk geeft mevrouw Zoun zelf in de motie aan waarom het echt een kostenpost is als je dit wilt: ten eerste doordat er steeds minder thuisbevallingen zijn en ten tweede doordat Voorschoten geen ziekenhuis heeft. Het aantal thuisbevallingen wordt dus minder en we hebben geen ziekenhuis. Als je de zaken gewoon sec bekijkt in een kosten-batenanalyse, wegen de baten dus niet tegen de kosten op. Als deze motie wordt aangenomen, komt er bij de Voorjaarsnota specifiek hiervoor een verzoek om capaciteitsuitbreiding bij Burgerzaken. Ik zal hier heel eerlijk over zijn: we hebben dit jaar en volgens mij ook nog volgend jaar net als alle andere gemeenten sowieso een groot probleem, want ook in Voorschoten gaat iedereen langskomen in verband met alle paspoorten die tien jaar geleden zijn uitgegeven en voor het eerst tien jaar geldig waren. U heeft daar misschien over gelezen in de media. Ik geef gratis een tip mee: als u op vakantie moet, kijk dan nu of het paspoort moet worden verlengd. We gaan extra uren en avonden draaien, want anders krijgen we de hoos eenvoudigweg niet weggewerkt. Ik wil deze motie ontraden, niet omdat het niet mooi zou zijn om dit te gaan doen, maar puur vanwege het feit dat er, als je hier zakelijk naar kijkt, geen reden is om dit te doen. De onlineaangifte is leidend. Nogmaals, in uitzonderlijke gevallen wordt er natuurlijk altijd tijd gemaakt voor een fysieke aangifte als daar goede redenen voor zijn. Ik hoop dat ik hiermee op de vragen en op de motie ben ingegaan.

De **voorzitter**: Een heldere reactie, denk ik. Ik kijk of mevrouw Zoun haar motie handhaaft. Zo ja, dan wordt die in stemming gebracht. Graag uw reactie op het betoog van de portefeuillehouder.

Mevrouw **Zoun** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik proef geen steun in de raad, maar wij hebben dit natuurlijk eerder besproken in de fractie. Wij als Voorschoten Lokaal hechten er waarde aan dat dit wel kan binnen de gemeente Voorschoten. Het is inderdaad een politieke keus om hiervoor te kiezen. De kosten-batenanalyse is inderdaad negatief, maar dat geldt ook bij andere politieke keuzes. Dus ja, ik wil de motie in stemming laten brengen.

De **voorzitter**: Er is verder geen behoefte om hierover het woord te voeren. Dan geef ik de leiding weer over aan de voorzitter voor de stemming. Ik dank u voor de bijdragen. Florine heeft in elk geval bijgedragen aan een flinke politieke discussie. Dat is toch vermeldenswaardig.

(De burgemeester neemt het voorzitterschap van de vergadering over van de heer Bremmer.)

De **voorzitter**: Dank, meneer Bremmer, voor het voorzitten bij dit agendapunt. We gaan over tot de stemming.

In stemming komt motie 319 van Voorschoten Lokaal.

De motie wordt met een digitale stemming verworpen met 17 tegen 4 stemmen, waarbij de fractie van Voorschoten Lokaal ervoor heeft gestemd.

18. Sluiting

De **voorzitter**: Ik dank u wel voor deze mooie en wat mij betreft ook gezellige avond. Ik wens u voor strakjes welterusten.

De voorzitter sluit om 22.58 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 11 april 2024.

De griffier,

De voorzitter,

Drs. B.J. Urban

Drs. N. Stemerding